

BISBAT DE
SANT FELIU DE
LLOBREGAT

B
U
T
T
L
L
E
T
I

[82]

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE **LLOBREGAT**

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

PRODUCCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana de
Mitjans de Comunicació

ADMINISTRACIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Administració Diocesana

C/ Armenteres 35

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 — Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.cat

www.bisbatsantfeliu.cat

Subscripció anual 2018: 35 euros. Exemplars solts 9 euros.

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

[
NÚM 82 (2018)
31 D'AGOST
DE 2018
]

SUMARI

- 203 **BISBE DIOCESÀ**
- 204 Escrits dominicals**
- 204 *Oracions polítiques (4) (1-7-2018)*
- 205 *La fugida (8-7-2018)*
- 206 *De vacances com ell (15-7-2018)*
- 207 *De vacances amb ell (22-7-2018)*
- 207 *Temps per a l'amistat (29-7-2018)*
- 209 Cartes i exhortacions pastorals**
- 209 *Sobre el nombramiento de Mn. Joan Ramon Marín como consiliario de la CIJOC*
- 211 **SECRETARIA GENERAL**
- 212 Nomenaments**
- 212 *Nomenaments parroquials i de cúria*
- 213 **VIDA DIOCESANA**
- 214 Crònica diocesana**
- 214 *JULIOL*
- 215 *AGOST*
- 217 **DELEGACIONS DIOCESANES**
- 218 Mitjans de Comunicació**
- 218 *Memòria curs 2017-2018*
- 221 Catequesi**
- 221 *Carta de la delegada de la Catequesi en l'inici del curs 2018-19*
- 222 Servei diocesà per al catecumenat**
- 222 *Memòria del curs 2017-2018*
- 223 Ensenyament**
- 223 *Memòria de la delegació en el curs 2017- 2018*
- 225 Joventut**
- 225 *Memòria del curs 2017-2018*
- 227 Pastoral sacramental i Litúrgia**
- 227 *Memòria del curs 2017-2018*
- 229 Pastoral vocacional**
- 229 *Convivències d'escolans*
- 229 *Memòria del curs 2017-2018*
- 231 Ecumenisme**
- 231 *Memòria del curs 2017-2018*
- 233 Diaconat permanent**
- 233 *Breu memòria del curs 2017-2018*
- 235 **DOCUMENTS**
- 236 Província Eclesiàstica de Barcelona**
- 236 *Eucaristia missionera de la Província Eclesiàstica*
- 236 *XLII Congrés Internacional de Pueri Cantores a Barcelona*
- 237 Conferència Episcopal Tarraconense**
- 237 *Comunicat de la reunió n. 227*
- 239 Santa Seu**
- 239 *Carta del papa Francesc al Poble de Déu*
- 242 *IX Encontre Mundial de les Famílies. Discurs del papa Francesc en la Festa de les Famílies*
- 247 *IX Encontre Mundial de les Famílies. Santa Missa de conclusió*

Bisbe diocesà

ESCRITS DOMINICALS

Oracions polítiques (4) (1-7-2018)

L'eficàcia i la força transformadora d'una política depèn en bona mesura de l'atractiu que exerceix l'ideal que mou el polític i que aquest aconsegueix encomanar als seus seguidors.

Fa uns anys que es parlava molt "d'utopia", que venia a ser com un somni compartit pel qual valia la pena lluitar. Per alguns, que es confessaven creients, aquesta utopia era com un sinònim del Regne predicat per Jesús en l'Evangeli. Des d'aquí proposaven el compromís polític cristià, que vinculaven a d'altres projectes polítics amb els quals veien molts o tots els punts en comú.

Aquesta manera de pensar conté no pocs errors, però la veritat és que tot polític cristià ha de tenir uns ideals morals sobre la societat i el món en general, ha de lluitar per ells i ha de resar perquè es compleixin en concret. No perquè siguin seus, sinó perquè són voluntat de Déu i en això hi està en joc la veritat i la felicitat del gènere humà.

En definitiva, el polític cristià ha de demanar a Déu que li ensenyi la seva pròpia manera de pensar i l'ajudi a complir-la.

Així s'inicia el Salm 71(72). Resa el rei o algú per ell: resa per l'èxit de la seva missió, però en el sentit que la seva acció significarà l'exercici de la justícia, i la rei-

vindicació del pobre, de l'afligit i de l'indigent, com de tots els qui són víctimes de la violència. Llavors sobrevindrà la pau.

Déu meu, dona al rei el teu dret,
dona-li la teva rectitud.

Que governi amb justícia el teu poble,
que sigui recte amb els humils.

Que les muntanyes duguin pau al poble,
que li duguin benestar els turons.

Que els humils es vegin emparats,
i salvats els fills dels pobres.

Que desfaci els opressors!

Aquest desig, fet pregària, no procedeix d'una ideologia aplicada a un projecte transformador de la societat, sinó de la voluntat de ser fidel a la voluntat de Déu sobre el món i la humanitat. La ideologia, o sigui la manera humana d'entendre el món i la vida, en tot cas, ha de servir per realitzar aquella voluntat de Déu. Per això, el polític, més que demanar a Déu que es compleixi el seu propi projecte, pregarà sempre que ell mateix sigui fidel al Senyor: així es realitzarà la justícia amb el pobre.

Que tingui el rei temor de tu per sempre,
mentre el sol i la lluna existeixin!...

Que abundin la pau i la rectitud
en els dies del seu regnat,
fins que la lluna deixi d'existir!...

Salvarà els pobres que reclamen,
els desvalguts que no tenen defensor.
S'apiadarà dels pobres i dels febles,
els salvarà de la mort;
els rescatarà d'enganyis i violències,
estimant com un tresor la seva vida.

I així com el compromís i l'oració del polític començaven en Déu, així acaben en Ell, donant-li gràcies i beneint-lo.

Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel,
l'únic que fa meravelles!

Sigui beneït per sempre el seu nom gloriós,

que la seva glòria ompli la terra!
Amén, amén!

La fugida (8-7-2018)

L'inici de les vacances ens porta al pensament una idea inquietant. Hom té la impressió que en tothom hi ha una veritable ànsia de fugir. El que més s'espera de les vacances és una mena d'evasió, una compensació del sofriment que proporciona el treball quotidià. Viatjar és en molts sentits bo i saludable. Però freqüentment esdevé una obsessió. Segurament, en el fons, significa, no tant una recerca de quelcom nou i bell, sinó una evasió del present.

El cineasta Víctor Carrey va construir un original i guardonat curtmetratge titulat "La fugida", on s'explica una curiosa anècdota, que es podria prendre com a paràbola de la vida. Un home s'escapa amb un maletí a la mà ple de bitllets de 50,00 €, fruit de l'atrancament que acaba de perpetrar. Un encadenament de circumstàncies li impedeix la marxa fins a ensopegar i caure, de manera que tots els bitllets acaben volant. Llavors la gent del voltant s'apressa a recollir els bitllets, mentre que el qui fugia queda estès a terra oblidat i impotent... ¿És la nostra vida en realitat una fugida (inútil) amb el botí adquirit? És una ànsia pels diners?...

No entrem en la qüestió de l'origen dels diners –pensem que generalment és lícit– amb els quals afrontem les despeses de les vacances "evasives", però la veritat és que el temps vacacional forma una part important del cicle de la nostra vida: treballar per guanyar diners i gaudir-ne.

Ningú no s'atrevirà a dir que això no està bé. És el que fa tothom. Però des d'aquestes línies, que miren d'il·luminar

la vida més quotidiana amb una mirada de fe, no podem acontentar-nos amb aquesta forma de viure tan pobra i curta.

La vida és molt més. Tard o d'hora les vicissituds de l'existència ens ho fan veure. Qui es limita a viure aquest cicle gaudeix momentàniament, però torna a la rutina trista i a la solitud. En definitiva, les vacances no l'han fet "créixer". Aquest cicle de guanyar diners i consumir priva a la persona humana de gaudir de moments il·luminadors i, potser, de veritable alegria. Ens n'adonem quan ens sobrevé alguna circumstància inesperada que, trencant la rutina, reclama respostes a les quals no s'havia dedicat la deguda atenció. Potser les vacances seran un temps apropiat per pensar i experimentar aquestes respostes.

Posem algun exemple. En lloc de pensar les dificultats que comporta la convivència quotidiana amb experiències artificials i plaents, ¿per què no dedicar estones a aprofundir en la mateixa comunicació, l'atenció a l'altre, el retrobament, el goig de l'experiència compartida, o bé en tasques o serveis, o en el gaudi estètic, o en nous coneixements, o en l'oració, o en la integració comunitària...? O, en lloc de lamentar-se per com van de malament les coses, justificant així moments de gust superficial, ¿per què no dedicar un temps a la reflexió serena, al diàleg equànime, a l'oració, a la recerca de llum i a la col·laboració amb uns altres per solucionar problemes...?

Les vacances ofereixen moltes possibilitats de goig i de gaudi i venen a ser un regal per a la recuperació personal. Però solament si es viuen amb sentit i una certa profunditat. És la invitació que ens feia Jesús en la persona dels seus deixebles: "Jesús els va dir: – Veniu ara vosaltres sols en

un lloc despoblat i reposeu una mica. Perquè hi havia tanta gent que anava i venia, que no els quedava temps ni de menjar” (Mc 6,31). És en la seva companyia on es descansa i es veu tot més clar...

De vacances com ell (15-7-2018)

Des d'aquí convidem a viure unes vacances amb una presència més conscient i viva de Jesús en la vida quotidiana. Per a molts aquesta invitació pot resultar fora de lloc, com quelcom extemporani. Què tindrà a veure la relació de Jesús amb el que un espera de les vacances? La imatge atractiva, pròpia de les vacances, pot ser la d'un mateix prenent-se un refresc a la vora d'una piscina, o ballant, o assegut amb els amics davant d'una taula ben farcida de saboroses viandes, o participant en una festa, o gaudint d'un temps totalment buit sense subjecció alguna al rellotge, o contemplant un bell paisatge...

Molts tenen ben merescuda aquesta vida quotidiana vacacional. No en faltaria d'altra! No pretenem eliminar aquesta experiència, ans al contrari, el que proposem és enriquir-la. Com? Afegint més elements estimulants? No exactament.

El que proposem és que tota aquesta vida, aquesta experiència peculiar vacacional, estigui amarada de la presència viva de Jesús. Per què no? Per ventura la presència de Jesús resta alegria a allò que humanament la provoca? ¿Encara seguim creient que la vida de fe, la vivència religiosa cristiana inclou sempre serietat, tristesa, dolor, temor...? No. Segurament a hores d'ara, després de tants testimoniatges i d'un ensenyament més fidel a l'Evangeli, poca gent pensarà així. Però sí que és més freqüent trobar la separació,

el distanciament, entre el que podem anomenar “l'alegria humana”, els moments humanament satisfactoris, i l'alegria de la fe. En definitiva, pensar i actuar com sí, en el fons, per gaudir com a persona humana (com és el cas de les vacances) hom hagi de deixar de banda la vida religiosa cristiana (per exemple, l'oració).

Pensar així és gairebé una ofensa a Jesucrist. Almenys seria desconèixer gran part de la seva vida. No ens consta que en temps de Jesús hi hagués vacances... Però, ¿algú pot negar la participació de Jesús a les festes jueves, especialment en els àpats, incloses les no rituals, el significat de les quals era tan assenyalat per als seus contemporanis? És veritat que en la vida quotidiana jueva de llavors difícilment es podia separar el sagrat i el profà. Però l'alegria, el cant, el riure d'aquelles festes eren realment humans i ningú no pretenia reprimir les seves manifestacions més espontànies i genuïnes.

Més encara. Jesús va utilitzar molt sovint aquella alegria de les festes i banquetes per explicar aquell “molt més” de l'alegria que hi haurà a la festa eterna del Regne del Cel.

Hem d'afegir un fet sorprenent, que el costum ens fa passar per alt. L'Evangeli de sant Lluc deixa constància que Jesús no només suposava que els seus deixebles anaven a festes sinó que, tant si eren convidats com si ells mateixos les organitzaven, havien de seguir una determinada conducta moral: ocupar l'últim lloc, convidar els pobres que no podien pagar... (cf. Lc 14,8.13). El banquet, a més, tenia tot el significat d'expressió del goig pel retrobament, com ara amb el fill perdut... (Lc 15,23).

Sempre la fe ha purificat, transformat i elevat allò humà. També les vacances, el

descans, l'alegria i la festa. Jesucrist és la plenitud de tot l'humà.

De vacances amb ell (22-7-2018)

Si en conèixer i contemplar Jesús estem convençuts que Ell i els seus no van defugir participar en la festa humana sempre que ho requeria l'ocasió, podem fer un pas més i aconseguir que les nostres festes, el nostre descans i gaudi del temps lliure també els visquem "amb Ell".

No hi ha moment en la nostra vida de creients que pugui ser viscut al marge de Jesús, és a dir, prescindint o deixant de banda la seva presència. Però això cal recordar-ho especialment, no només en les ocasions de dolor, sinó també quan gaudim de la vida. En els moments de goig humà tenim la temptació d'oblidar-nos d'Ell, en el sentit de deixar de costat la nostra relació vital amb Ell, com si aquests moments fossin parèntesis, que res tinguessin a veure amb aquesta relació.

La relació vital d'un creient amb Jesucrist és un diàleg de fe i d'amor constant. Això no vol dir que siguem conscients en tot moment de la seva presència, però sí que qualsevol circumstància, en ser pensada o reflexionada, espontàniament remet a Ell, a la seva companyia. I precisament les vacances n'ofereixen múltiples possibilitats. Perquè les vacances:

- Encara que per a molts siguin la recerca d'una evasió en el bullici, bé poden aportar moments de silenci. Aquest silenci que facilita la trobada amb un mateix, la reflexió i la pau interior. I aquesta trobada és condició i possibilitat per trobar-se amb Crist.
- Encara que són ocasió de conèixer més gent i més ambients, també faci-

liten l'aprofundiment de les relacions en l'àmbit de la convivència, en el marc de l'amistat. I l'oració cristiana és trobada i relació d'amistat amb Crist, "amb aquell que sabem que ens estima".

- Encara que proporcionin descans i relaxament, també faciliten el creixement en la vivència d'una pau més profunda i duradora, quan és temps de descobriment de veritats, realitats belles, i de fer el bé. I Ell és la nostra pau, en qui descansen els nostres anhels més profunds de Veritat, de Bé i de Bellesa.
- Encara que molts en surtin "sabent més coses" (lectures, viatges, converses, etc.), també poden ser ocasió de coneixement de veritats profundes sobre la vida. I Ell és la Veritat.
- Encara que solen ser oportunitat de gaudir contemplant coses belles, com paisatges, monuments, museus, etc., més es gaudeix quan totes aquestes realitats són reconegudes com a fragments del que és la Bellesa i ens ofereix la seva companyia.
- Encara que de vegades són temps d'ajuda desinteressada, més felicitat donen quan es viuen en companyia del que és el mateix Bé i font de tota alegria.

Amb Ell es viu més, es gaudeix més de la vida, hom s'endinsa en un mar sense límit de felicitat.

Temps per a l'amistat (29-7-2018)

És normal triar, en la mesura que puguem, la companyia amb la qual passem el temps de les vacances. Si podem, solem triar els amics o la família, en el suposat que la

presència al seu costat signifiqui una satisfacció, una alegria afegida al descans i al gaudi de la vida.

També en això hi ha petits interessos. Triem els amics més divertits, els més afins, els que faciliten més l'accés a determinades experiències... Però també podem proposar-nos viure les vacances per aprofundir l'amor i l'amistat. La família, els amics, també mereixen una mica del nostre temps, un temps que serveixi perquè creixin els llaços de coneixement i amor mutu.

Si no es projecta així el temps de vacances, hi ha el risc (freqüent d'altra banda) que se'n surti pitjor de com s'hi havia entrat. Viure junts, decidir junts, compartir experiències, és una prova que mesura la qualitat de la relació: pot créixer l'amistat o pot posar-la en crisi i fins i tot fer-la desaparèixer.

Perquè això no passi, el primer que hem de fer és no planificar les vacances pensant solament en un mateix. Les vacances poden arribar a ser una de les vivències més egoistes de tot l'any. I és que el deure imposat pel treball quotidià se sol viure així: "imposat", controlat des de fora de la pròpia voluntat, amb la qual cosa les vacances es busquen com el temps en què un fa el que vol, lliure d'imposicions. Per què carregar, llavors, amb les necessitats de l'altre?

Pensar així no facilita l'autèntica fruïció del temps lliure. El més encertat seria rebre el millor amic i company per a les vacances, és a dir, Jesús. Com hem dit des d'aquestes pàgines, rebre el Crist, la seva presència viva i propera, és garantia del goig més gran. Parlant de la nostra amistat amb Ell, recordem que es va voler identificar davant els seus deixebles com a "amic" enfront de la imatge de "l'amo" (Per cert, alguns que es diuen "amics", en realitat

es comporten com a "amos"). Segons Ell, ser amic significa, primer de tot, dues actituds fonamentals: la comunicació ("us dic amics perquè us he donat a conèixer tot el que he sentit al meu Pare") i la donació de si mateix pels qui s'estima ("ningú no té amor més gran que el que dona la vida pels seus amics" *Jn 15,13-15*).

També és veritat que, per seguir-lo, exigeix una mena de reciprocitat, estimar-lo sobre totes les coses (cf. *Lc 14*). Mai no aconseguirem aquesta reciprocitat (sempre ens estimarà molt més i més perfectament). Però la veritat és que la nostra amistat amb Jesús reuneix les dues condicions essencials de l'autèntic amor: ser exigent i alhora ser font d'alegria i plenitud. Per altra banda, ho podem viure si ens obrim a la seva presència per gràcia, com un regal.

En definitiva convidem a "mantenir desperta i activa una conversa amigable amb Jesús a qualsevol moment de les vacances", deixar que la seva presència il·lumini, ompli de sentit, estimuli el creixement i amari aquests instants que ens proporciona el temps lliure.

Amb un company així al costat, i amb el seu mateix Esperit en el cor, la vida es fa, no solament més "suportable", sinó molt més positiva, molt més en creixement, en ascens, com un camí que no deixa de pujar vers la veritable felicitat. El cel no seran "unes vacances continuades", però les vacances d'avui poden ser un bon esglaó en aquesta pujada.

La presència de Jesús ens empeny a sortir de nosaltres mateixos, de manera que s'ampliï la nostra capacitat d'amistat i, per tant, el nostre espai interior per rebre molts més companys de camí, gaudint de la seva companyia.

CARTES I EXHORTACIONS PASTORALS

Sobre el nombramiento de Mn. Joan Ramon Marín como consiliario de la CIJOC

Berhanu Sinamo
Presidente Internacional de la CIJOC
Via dei Barbieri, 22
00186 – ROMA (Italia)
Sant Feliu de Llobregat, 11-4-2018

Estimado en el Señor:

Recibí vuestra carta del pasado 19 de marzo, en la que solicitabais nuestro consentimiento para que el Rvdo. Joan Ramón Marín Torner, presbítero de esta diócesis de Sant Feliu de Llobregat, pueda prestar el servicio de consiliario de la Coordinación Internacional de JOC (CIJOC).

De acuerdo con la conversación que mantuvimos hace aproximadamente mes y medio, damos nuestra conformidad a esta propuesta, según las siguientes condiciones:

1. El nuevo servicio del Rvdo. Joan Ramón Marín, como consiliario de la CIJOC, no le ha de impedir su misión como párroco de la parroquia de Nuestra Señora de Montserrat de Sant Boi de Llobregat.
2. Concretamente, sus ausencias de la parroquia podrán ser de 10-15 días, tres veces al año, excepcionalmente cuatro en caso de verdadera necesidad.
3. El servicio parroquial siempre deberá quedar asegurado previamente por

sustituciones de otros compañeros sacerdotes.

Sentimos no poder facilitar más al Movimiento el servicio de Consiliaría general. En todo caso esperamos que la colaboración de este sacerdote resulte un verdadero beneficio espiritual para el Movimiento y, en definitiva, para los propios jóvenes en el mundo del trabajo.

Unidos en el Espíritu, recibid un saludo sincero y fraterno.

*† Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat*

Secretaria General

NOMENAMENTS

d'Associacions i Fundacions, continuant amb els altres càrrecs parroquials/diocesans.

- Mn. Rafael Sánchez Núñez, DP per al càrrec de Delegat diocesà de Protecció de Dades, continuant amb els altres càrrecs diocesans.

Nomenaments parroquials i de cúria

Amb data 25 de juliol de 2018, el bisbe Agustí Cortés Soriano ha nomenat:

- Mn. Joan Ramon Bullit Guasch. per al càrrec de Rector de la Parròquia de Sant Pere de Monistrol de Montserrat, continuant amb els altres càrrecs parroquials/diocesans.

- Mn. Agustí Roig Marcè per al càrrec d'adscrit de la Parròquia de Sant Vicenç màrtir de Sant Vicenç dels Horts.

- Mn. Valentí Alonso Roig per al càrrec de Rector de les Parròquies de Sant Sadurní i Santa Maria (La Múnia) de Castellví de la Marca, continuant amb els altres càrrecs parroquials/diocesans.

- Mn. Jordi Tres Bosch per al càrrec de Rector de la Parròquia de Sant Esteve d'Ordal. Vicari de les Parròquies de Santa Maria i la Santíssima Trinitat de Vilafranca del Penedès. Adscrit amb facultats de Vicari de les Parròquies de Sant Sadurní i Santa Maria (La Múnia) de Castellví de la Marca.

- Mn. Joan-Pere Pulido Gutiérrez per al càrrec de Delegat diocesà en la formació dels seminaristes de Sant Feliu de Llobregat, continuant amb els altres càrrecs diocesans.

- Mn. Genís Sans Martínez, DP per al càrrec de Director del Secretariat Diocesà

Vida Diocesana

CRÒNICA DIOCESANA

JULIOL

2 de juliol. El bisbe Agustí presideix la reunió de la Comissió del Pla Pastoral per a la preparació de la cloenda del 25 de novembre i inici de l'etapa de reflexió, a la Casa de l'Església.

3-5 de juliol. Reunió de bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense a Salardú.

4 de juliol. Reunió dels membres de la Pastoral Penitenciària, a la Casa de l'Església.

6 de juliol. Reunió del Consell Episcopal, a la Casa de l'Església.

9-13 de juliol. Convivències d'escolans organitzades pel Seminari i seminaristes de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat, al Seminari de Tortosa.

12 de juliol. El bisbe Agustí presideix, com a bisbe responsable de la Conferència Episcopal Tarraconense, la reunió de les Delegacions de Santuaris, Pelegrinatges i Turisme de les diòcesis amb seu a Catalunya.

Concert a la Catedral de les corals acollides a la ciutat de Sant Feliu de Llobregat i participants en el Congrés Internacional

de Pueri cantores que se celebra a Barcelona els dies 11 al 15 de juliol, amb el lema *vos estis lux mundi*.

14 de juliol. Reunió de final de curs de coordinadors arxiprestals de la Delegació diocesana de Catequesi i de l'Equip de la Delegació, a la Casa de l'Església.

El bisbe Agustí assisteix al Concert de Gala, a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, de les corals aplegades en el Congrés Internacional de Pueri cantores.

14 de juliol. Trobada de missioners i familiars de la Província Eclesiàstica de Barcelona, a l'Arquebisbat de Barcelona.

16-18 de juliol. Trobada al Monestir de Poblet del nou equip de formadors del Seminari Conciliar de Barcelona amb la presència de Mn. Joan Pere Pulido, com a nou Delegat diocesà per a la formació dels seminaristes de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

16 de juliol. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia i pregària de Vespres, en la Festa de la Mare de Déu del Carme, a la capella del Monestir del Carme de les germanes carmelites a Vilafranca del Penedès. Tot seguit comparteix un refrigeri amb les monges i assistents a la celebració.

17 de juliol. El bisbe Agustí presideix la reunió de final de curs d'arxiprestos, al Castell de Sant Boi de Llobregat. Tot seguit, en el mateix lloc, reunió del Consell Episcopal.

Reunió de la comissió executiva de la Fundació *Laurentius*, a la Casa de l'Església.

18 de juliol. Trobada de delegats de Mit-

jans de Comunicació de les Diòcesis amb seu a Catalunya, al Santuari de Núria.

18 de juliol. Constitució notarial de la Fundació Educació Catòlica de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Tot seguit, reunió del Patronat de la Fundació Educació Catòlica de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, a la Casa de l'Església.

20 de juliol. Reunió de la Comissió del Pla Pastoral per a la preparació de la cloenda, diumenge 25 de novembre, festa de Crist Rei, a la Casa de l'Església.

25 de juliol. Publicació dels nous nomenaments per al curs 2018-2019. Reunió amb el bisbe Agustí, del Vicari General, Ecònom i Secretaria General per a la valoració de diferents assumptes de la Cúria.

27 de juliol. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia de final de curs de la Cúria diocesana. Tot seguit es comparteix un refrigeri amb els treballadors i voluntaris. El bisbe Agustí rep la visita de la Junta de l'Hospitalitat de Lourdes de la Província Eclesiàstica de Barcelona. Reunió de la Comissió per a la preparació de la cloenda del Pla Pastoral, a la Casa de l'Església. Simulacre d'emergència per a tot el personal de la Casa de l'Església.

AGOST

5 d'agost. Visita a la casa de l'Església d'un grup de religioses de la Congregació Missioneres de l'Evangelí.

8 d'agost. El bisbe Agustí presideix l'Eucaristia en la festa de Sant Domènec, al Monestir de la Mare de Déu de Mont-Sió de les Germanes Dominiques, a Esplugues de Llobregat. A continuació comparteix el dinar amb la comunitat i els preveres i amics de la comunitat assistents a la festa.

10 d'agost. El bisbe Agustí presideix l'Ofici de Festa Major de sant Llorenç, diaca i màrtir, a la Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.

26-31 d'agost. Exercicis espirituals dels seminaristes en Etapa pastoral, a la Casa d'Espiritualitat de Caldes de Montbui, dirigits per Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona.

27-29 d'agost. Trobada de delegats de missions de les Diòcesis amb seu a Catalunya al Noviciat de Pallejà.

27-31 d'agost. Exercicis espirituals per a preveres a la Casa d'Espiritualitat de El Miracle, dirigits per Mons. Antoni Vadell, bisbe auxiliar de Barcelona.

28 d'agost. Onomàstica del bisbe Agustí.

Delegacions Diocesanes

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Memòria curs 2017-2018

Destaquem les següents actuacions de la Delegació al llarg del curs:

Constitució de l'Equip Assessor de la Delegació MCS

Ha estat un fruit del temps de reflexió i diàleg establert amb el bisbe Agustí i el secretari general a finals del curs anterior. Com a conclusió d'aquelles converses, es va identificar millor la feina que es fa a la Delegació, el que somiem de fer i les passes a realitzar per arribar-hi; d'aquesta manera es va delinear una certa estratègia de comunicació a desenvolupar.

Un dels punts era precisament generar un equip de recolzament a la delegada, com un fòrum de debat, per contrastar idees i, en la mesura del possible, per compartir tasques.

Després de les consultes pertinents, l'equip s'ha format amb Mn. Valentí Alonso, Mn. Jordi Tres i Samuel Gutiérrez, seminarista. Ens hem reunit als mesos de setembre, gener, març, maig i finals de juny. La valoració que en fem al final del curs és positiva, percebent que hem començat amb bon peu un rodatge de feina col·laborativa.

Apertura twitter institucional @Bisbat-SantFeliu

Aquest compte a la xarxa social de twitter va començar el 12 de setembre de 2017, en el 13è aniversari de l'inici del ministeri del bisbe Agustí, primer de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, amb un tuit lligat al Pla Pastoral, que ha quedat fixat durant tot l'any. Després de 10 mesos de funcionament es poden comptabilitzar:

- 772 tuits
- 192 seguidors
- Seguint a 99 comptes

En algunes ocasions, el twitter institucional ha permès al bisbe Agustí dir personalment un missatge en aquesta xarxa a propòsit de circumstàncies socials d'actualitat. Sobretot, s'han emès tuits relacionats amb notícies i publicacions diocesanes i continguts litúrgics.

La presència del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat a twitter no ha generat cap crisi comunicativa significativa. Molt puntualment s'han rebut alguns comentaris en tot especialment crític.

Convocatòries als mitjans de comunicació del Penedès i del Garraf

El 30 de novembre es van realitzar dues convocatòries, a Vilafranca i Vilanova, amb els mitjans de comunicació locals de les dues capitals de comarca. L'excusa era la imminent publicació de la Memòria d'activitats de l'Església de sant Feliu de Llobregat, però la intenció era més ampla: generar un espai de coneixença mútua que permetés una col·laboració més gran en el futur, a l'hora de generar notícies interessants per als mitjans i a l'hora de recollir les activitats de l'Església localment en aquests territoris. Es van fer coordinadament i amb la presència del rector de

cada lloc i amb l'assistència de Mn. Valentí Alonso, membre de l'equip assessor, i la delegada, Amparo Gómez. A Vilafranca hi van assistir 3 mitjans i a Vilanova 2.

Publicació de la Memòria anual d'activitats 2016

Durant tot el 2017 s'ha treballat, en col·laboració amb l'Administració Econòmica, la Secretaria General i el Secretariat d'Associacions i Fundacions, per a la publicació de la Memòria anual d'activitats del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, corresponent al 2016, que va sortir a la llum al novembre 2017.

L'objectiu d'aquesta publicació és doble: donar raó, amb transparència, de l'ús dels béns i recursos eclesiàstics i les aportacions rebudes. Per altra part, donar testimoniatge del servei que l'Església presta al món, a través dels fidels creients i de múltiples activitats i iniciatives.

A més de la difusió de la Memòria feta per part de Secretaria General, des de la Delegació de Mitjans de comunicació se n'ha fet arribar exemplars a 47 mitjans de comunicació eclesials i generalistes d'àmbit local, a les altres delegacions de Mitjans de Comunicació de la CET i als departaments de comunicació d'un gran nombre d'ajuntaments del territori diocesà.

Assemblea de delegats diocesans de Mitjans de Comunicació a Roma

La Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació de la Conferència Episcopal Espanyola va convocar un any més l'Assemblea dels delegats d'aquest àmbit pastoral, del 29 al 31 de gener, en aquesta ocasió a Roma. De la nostra diòcesi hi hem participat la delegada, Amparo Gómez, i Mn. Valentí Alonso, membre de l'equip assessor.

El fet de realitzar-les a Roma ha donat un atractiu afegit a aquesta convocatòria que és formativa i alhora permet compartir i créixer en la comunió entre els col·legues d'altres diòcesis. Ha donat l'ocasió de visitar diverses instàncies de la Secretaria per a la Comunicació de la Santa Seu, la Pontifícia Universitat de la Santa Croce i fins i tot la participació a l'audiència dels dimecres amb el papa Francesc. Al final de la seva allocució, el papa va animar els delegats a treballar sempre per la recerca de la veritat i en contra de la mentida, en sintonia amb el lema de la III Jornada Mundial de les Comunicacions Socials del 2018 "Fake news i periodisme de pau".

Estudiant en pràctiques

Al mes de febrer es va concretar la possibilitat de tenir a la delegació un estudiant en pràctiques de la Facultat Blanquerna de Comunicació i Relacions Internacionals.

Malauradament, a petició de l'alumne i després de converses entre les tres parts (universitat, bisbat, alumne), el conveni de pràctiques va quedar rescindit al cap de 10 dies.

Participació a les activitats quaresmals de Piera i Molins

A petició de les parròquies de l'Arxiprestat de Piera-Capellades i de la Parròquia de Sant Miquel, de Molins de Rei, la delegada va participar en dues activitats diferents en el període de quaresma.

A Piera va ser una exposició entorn de la comunicació en l'àmbit de l'Església, realitzada el 5 de març. A Molins va consistir en la moderació del cinefòrum realitzat després de la projecció del documental *Converso* a la sala del Foment de la vila, el 17 de març, amb una nombrosa participació.

Reobertura projecte butlletí digital “info+BSF”

Aquest projecte va quedar en standby al març 2017 i amb l’ajuda de Mn. Jordi Tres, membre de l’equip assessor, i de la resta de l’equip, es va reprendre al cap d’un any. S’hi ha treballat a partir de totes les possibilitats de l’eina mailchimp i del sistema RSS de la pàgina web per generar, pràcticament de manera automàtica, el butlletí digital. El 27 de juny de 2018 es presenta el projecte al Consell Episcopal, rebent el seu vist-i-plau. El butlletí digital naixent té aquestes característiques:

- Nom de la publicació periòdica digital: info+BSF. Info, perquè vol ser una eina informativa; el símbol +, perquè vol ser un plus i vol remetre a la creu; BSF, com a inicials del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

- Objectius de la publicació: Informar els membres de la comunitat eclesial diocesana a través d’un nou canal, via correu electrònic; amb aquest sistema podem trobar nous destinataris, a més dels que ja tenim via Full Dominical o pàgina web. També es pretén incrementar el sentit de comunitat eclesial, amb una millor comunicació que afavoreixi la comunió.

- Contingut i periodicitat: notícies diocesanes, com les publicades al web i al Full Dominical, amb una periodicitat setmanal.

- Destinataris: mossens, parròquies, agents de pastoral i qualsevol que s’hi subscrigui.

- La previsió d’inici públic (no en període de proves) d’aquest butlletí digital és al voltant del 12 de setembre 2018, 14è aniversari de l’inici de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, amb l’inici del ministeri del seu primer bisbe.

Projectes de millora i desenvolupament en l’àmbit audiovisual

S’ha explorat la possibilitat de disposar d’un petit estudi per a gravacions en vídeo, amb sistema croma, però després s’ha valorat que, ara per ara, aquesta no és una prioritat del treball a la Delegació.

També s’ha treballat en les eines utilitzades per a l’enregistrament àudio, fonamentalment de la carta dominical del bisbe Agustí, i s’ha simplificat i millorat aquest treball amb la instal·lació i ús d’un programari lliure.

A banda d’aquestes actuacions, el treball a la Delegació ha inclòs també:

- Organització de la sessió formativa per als seminaristes del Seminari Conciliar, sobre habilitats comunicatives i lectura de la Paraula de Déu. Es va realitzar l’11 d’octubre de 2018, amb els mateixos professors que a l’octubre 2016 van realitzar un taller similar per a preveres i diaques, a la Casa de l’Església.

- Cobertura de l’ordenació diaconal de Mario Pardo, l’11 de febrer 2018.

- Edició regular del Full Dominical.

- Petites reestructuracions al web i actualització regular.

- Participació regular a les reunions del SIMCOS.

- Comunicació a parròquies i comunitats religioses amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 13 de maig 2018.

CATEQUESI

Carta de la delegada de la Catequesi en l'inici del curs 2018-19

Sant Feliu de Llobregat, 30-7-2018

Benvolgut mossèn,

Abans de començar el temps estiuenc de vacances, us vull fer arribar alguns dels acords presos en la darrera reunió de curs amb el nostre bisbe i els coordinadors arxiprestals de Catequesi:

Protecció de dades : La nova Llei europea de Protecció de dades, que va entrar en vigor a finals de maig d'enguany, ens obliga a tenir molta cura pel que fa a les bases de dades que fem servir. Principalment estem pensant en les fitxes d'inscripció dels nens i nenes de catequesi. Des del Bisbat ens donaran indicacions de com seguir la nova normativa. També des de la Delegació us farem arribar un "peu de plana" per si el voleu incloure a les fitxes que signen els pares i/o tutors dels infants. Igualment hem de tenir en compte la Llei de Protecció dels drets d'imatge, pensant en les fotografies que fem en activitats catequètiques que necessiten d'una autorització parental.

Atenció i cura pel que fa al "certificat negatiu de delictes de naturalesa sexual", del Ministeri de Justícia, de les persones

que intervenim amb menors. Tots els nous catequistes s'hauran de posar al corrent. Des del Bisbat també ens poden ajudar en aquest sentit.

Inscripcions i aportació econòmica de les famílies:

Sabem que és un tema molt sensible, però pel que hem pogut anar comprovant amb el temps és que el que no es paga no es valora.

No es tracta de fer pagar perquè sí, però sí que les famílies compreguin que la despesa de Catequesi, no comporta només pagar l'import d'un llibre, sinó que hi ha unes despeses generals, i que ens cal una aportació econòmica per part seva per tal de cobrir el que la parròquia destina als locals on ens trobem, ja sigui materials que es compren per les activitats, calefacció, llum, aigua, neteja...

En aquest sentit es proposa una quantitat orientativa de 40€ per infant i curs, i s'inclou els llibres que es facin servir.

Naturalment els mossens i catequistes valoraran que cap infant per motiu econòmic es quedi sense catequesi, i cada mossèn al centre catequètic té absoluta llibertat per a fer allò que cregui convenient; només és un suggeriment.

El que veiem és que les famílies estan disposades a pagar el que calgui per altres activitats que fan els infants, i que la catequesi sempre és el que es discuteix i està a la corda fluixa.

També cal tenir en compte que la unificació de criteris, afavorirà que les comparacions entre parròquies, que es fan tan sovint, no en surtin perjudicades.

Celebració d'enviament de catequistes:

Està previst que la Celebració i Trobada d'inici de curs dels catequistes de la Diòcesi sigui el diumenge dia 7 d'octubre a les

17 h a la Casa de l'Església. Aquest any el nostre propòsit és posar la tasca catequètica en mans de la Mare de Déu i, tenint ben present els darrers tres anys del Pla Pastoral Diocesà i la continuïtat que ha de tenir la feina engegada, proposem com a lema "Feu el que Ell us digui".

A inicis de curs us podrem donar informació més detallada.

Us desitjo de tot cor un bon estiu; que pugueu gaudir d'uns dies de descans. I no vull acabar sense agrair-vos en nom de l'Equip de la Delegació de Catequesi tot el que feu al servei de l'Església i en aquest cas, i molt especialment, dels catequistes.

Ben cordialment,

*M. Isabel Campmany
Delegada diocesana de Catequesi*

SERVEI DIOCESÀ PER AL CATECUMENAT

Memòria del curs 2017-2018

El servei del catecumenat, durant el curs 2017-18, va continuar fent el servei d'acollida dels nous catecúmens mitjançant el ritu d'ingrés al catecumenat i el ritu d'elecció. Aquest any el ritu d'ingrés que s'havia de fer a la casa de l'Església el diumenge 26 de novembre es va traslladar al dia 3 de desembre a la Parròquia de Sant Esteve de Cervelló, d'on era un dels catecúmens; l'altre va ingressar al catecumenat el 28 de gener a la Parròquia de Sant Mateu de Vallirana. El Diumenge 18 de febrer els dos catecúmens, un de la Parròquia de Cervelló i l'altre de la Parròquia de Vallirana, van ser elegits a la S.E Catedral de Sant Feliu, en una celebració de la Missa del Diumenge primer de Quaresma presidida pel Sr. Bisbe, mitjançant el ritu de l'elecció per a rebre a les seves parròquies durant la Vetlla Pasqual, un i l'altre el segon Diumenge de Pasqua, els tres sagraments de la iniciació cristiana: baptisme, confirmació i eucaristia.

Aquest curs el servei diocesà del catecumenat, el delegat i els altres dos membres de la delegació, van participar de la reunió de l'arxiprestat de Sant Boi el divendres 20 d'abril per a fer present el servei del catecumenat com a acompanyament per als adults que han de rebre

els sacraments de la iniciació cristiana i també per als infants en edat de comunió que no estan batejats.

ENSENYAMENT

Memòria de la delegació en el curs 2017-2018

Trobades diocesanes:

- 7 d'octubre de 2017. I Aplec de mestres i professors cristians de Catalunya a Montserrat.

Mestres i professors de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat ens hem aplegat als peus de la Mare de Déu per pregar pel nou curs. Hem celebrat l'Eucaristia juntament amb altres mestres i professors de tota Catalunya.

- 12 de maig de 2018. Entrega de premis del Concurs Bíblic de Catalunya organitzat pel Grup Avant i l'Associació Bíblica de Catalunya. A continuació la mestra de primària i Cap d'estudis Merche Bellido ha introduït el tema de l'avaluació per dimensions, car fins el dia d'avui l'assignatura de Religió no està avaluada segons aquesta metodologia.

Jornada interdiocesana de formació:

L'17 de març de 2018 a Barcelona (Col·legi Sant Ignasi), es celebra la Jornada de formació Interdiocesana de professors i Mestres de Religió Catòlica organitzada pel SIERC. Un nombrós grup de docents de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat van participar de la jornada.

Visites a Centres educatius de la diòcesi:

- Col·legi Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat
- Col·legi Madre Sacramento de Sant Just Desvern
- Escola La Immaculada de Sant Vicenç dels Horts
- Escola Sagrada Família d'Urgell de Viladecans
- Llar d'infants Santa Maria d'Olesa de Montserrat

Internet

www.facebook.com/ddensenyament

S'hi publiquen notícies i recursos per a l'aprofitament de professors i mestres, així com materials i reflexions pedagògiques i teològiques.

- ensenyament@bisbatsantfeliu.cat

S'envia un mail periòdic a tots els professors, mestres de les escoles públiques i concertades, així com a totes les escoles de titularitat eclesial. S'hi destaquen notícies d'interès, recursos per a l'aula, enllaços d'interès divers i s'adjunta el Full diocesà dominical en format pdf.

www.bisbatsantfeliu.cat

Es manté actualitzada la secció de la Delegació de la pàgina web del Bisbat, amb les reflexions i recursos d'interès.

També cal fer present els següents aspectes:

- Entrevistes a docents per a incorporar-se a l'escola pública com a mestres de Religió Catòlica, així com seguiment permanent dels que ja hi exerceixen.
    - Contactes amb les editorials.
    - Visites guiades a la Casa de l'Església.
- S'estableix de forma sistemàtica l'ofertament a centres de Secundària per a visitar i conèixer la Casa de l'Església.

- Reunions SIERC. Assistència a les reunions periòdiques de Delegats diocesans d'Ensenyament de Catalunya.

- Jornades de delegats de la CEE. Assistència a les jornades formatives que la Conferència Episcopal Espanyola organitza a la seu de Madrid.

- Formació permanent. S'ha organitzat la formació permanent específica per als mestres i professors de Religió amb el reconeixement del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

JOVENTUT

Memòria del curs 2017-2018

Al curs 2017 – 2018 la Delegació de Joventut destaquem les següents activitats i línies de treball:

APLEC DE L'ESPERIT

El cap de setmana del 19 i 20 de maig del 2018, a la diòcesi de Tortosa (Tortosa i sant Carles de la Ràpita), convocats pels bisbes de Catalunya i les Illes, i organitzat pel SIJ, hem tingut una nova celebració de l'Aplec de l'Esperit.

De la nostra diòcesi, hi han participat un centenar d'adolescents i joves, acompanyats dels seus catequistes, animadors, i preveres.

La celebració de l'Aplec va fer que no convoquéssim a la diòcesi la Trobada diocesana d'adolescents i joves.

L'Aplec també va suposar la participació a la Jornada d'Animadors, el dissabte 26 de gener de 2017, a Tortosa.

TROBADA DE JOVES +18

Tot i no convocar la Trobada diocesana d'adolescents i joves, sí que vam creure oportú continuar amb la convocatòria pels joves majors de 18 anys. Aquesta trobada es fa també en el marc de la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions.

Aquest any va ser el diumenge 29 d'abril del 2018, durant la tarda – vespre, al sant Crist de Piera.

A la reflexió ens va ajudar la Susanna Igual de Vilanova i la Geltrú, i després d'una estona de compartir en grups, la Natàlia Aldana, religiosa de sant Benet, ens va ajudar a una estona de pregària.

Abans de marxar cap a casa vam compartir unes galetes.

TROBADA DIOCESANA DE CATEQUISTES (I ALTRES AGENTS DE PASTORAL AMB ADOLESCENTS I JOVES)

El diumenge 8 d'octubre de 2017, i en el marc de la XI Trobada diocesana de catequistes i animadors d'infants i joves, els agents de pastoral amb adolescents i joves vam participar en una formació on, després d'uns anys més teòrics, aquest any vam presentar tot un seguit de materials que ens permet concretar moltes coses que hem anat parlant aquests darrers cursos. Vam presentar l'itinerari pels adolescents i joves del bisbat de sant Feliu de Llobregat; L'acompanyament... per on començar? i les fitxes pels grups de Vida.

Aquests materials també els hem anat presentant arreu del bisbat, a les diferents trobades amb els preveres i diaques dels arxiprestats i les vicaries episcopals.

La trobada va continuar amb l'Eucaristia i l'enviament per part del bisbe Agustí.

EQUIP DE LA DELEGACIÓ

Aquest curs hem renovat l'equip de la Delegació. Agrair sincerament el servei que han realitzat fins ara joves d'arreu de la diòcesi, i sorprendre'm per l'acceptació generosa a la invitació de formar part de l'equip, a una nova generació de joves de la diòcesi. Més joves d'edat, amb menys experiència, però oberts a ser acompanyats i a entomar aquest servei i aquesta responsabilitat.

COMUNITAT D'ACOMPANYANTS

Aquest curs 2017 – 2018 ens hem dedi-

cat a presentar els materials que hem elaborat, i a continuar preparant aquells que ens falten pel completar tot l'itinerari.

També hem iniciat alguns acompanyaments en grup i individualment, i la majoria fruit de la participació en les activitats d'estiu o del curs.

També hem organitzat una trobada, el dissabte 2 de juny de 2018, adreçada a aquells que acompanyen. Ens va ajudar a la trobada la Marta Burguet, de Vilanova i la Geltrú, i es va dur a terme al monestir de sant Benet de Montserrat.

RECÉS D'ADVENT I DE QUARESMA

Els primers diumenges d'Advent i de Quaresma, a la tarda, hem tingut una estona de pregària, de silenci, d'escoltar la Paraula de Déu, per a disposar-nos a viure el temps litúrgic que començàvem. El recés d'advent va ser a Lavern i el de Quaresma a la Casa de l'Església. Aquest any hem demanat a Mn. Jordi Tres que ens guiés en els dos recessos.

TROBADA AMB JOVES QUE HAN DE REBRE EL SAGRAMENT DE LA CONFIRMACIÓ

El diumenge 5 de març de 2017, i amb el recés de Quaresma, a la Casa de l'Església vam compartir una estona amb els joves que han de rebre el sagrament de la Confirmació. Ho vam fer amb una petita motivació per part del bisbe Agustí i el testimoni d'una jove confirmada, i a continuació amb uns tallers vam aprofundir en alguns elements importants d'aquest sagrament.

SÍNODE DELS JOVES

Acollint la crida per a la preparació del proper Sínode dels bisbes, sobre els Joves, la fe i el discerniment vocacional, vam organitzar juntament amb la Delegació de pastoral vocacional una jornada diocesana de treball. Això va ser el diumenge 2

de juliol de 2017, a la tarda, a la Casa de l'Església.

ACTIVITATS D'ESTIU

Enguany estan programades des de la Delegació tres activitats d'estiu: una ruta de sant Ignasi, des de Bell-lloc d'Urgell a Cervera, per menors d'edat, i una anada a Taizé, per a majors d'edat.

La tercera activitat és un camp de treball per majors de 18 anys, a El Ejido, amb els Jesuïtes.

VETLLA A LA MARE DE DÉU

Dijous 7 de desembre de 2017 i dijous 26 d'abril de 2018. A la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona i Monestir de Montserrat.

Durant el curs hem participat en aquestes dues vetlles, la primera a la Mare de Déu, amb l'advocació de la Mercè, i la segona la Mare de Déu amb l'advocació de Montserrat. Organitzades pels delegats de la Província Eclesiàstica i pel SIJ.

PASTORAL VOCACIONAL

Des de Joventut hem intentat motivar la participació a les activitats programades per la Delegació de pastoral vocacional i hem continuat amb la reflexió de la importància que els joves es preguntin per la seva vocació.

CENTRES D'ESPLAI I ESCOLTISME

L'acompanyament dels centres i caus són la clau de volta de la Pastoral del Lleure. A part d'actuacions en algun centre concret, s'ha participat a formacions i trobades tant del MCECC com del MEG. També hem tingut un canvi en la persona que fa el servei d'animadors de la fe pels agrupaments de la nostra demarcació i del nostre bisbat.

I aquest curs, els dies 14 i 15 d'abril de 2018, a Vilafranca del Penedès, vam celebrar Vèrtex, la trobada general del MCECC.

CORREUS ELECTRÒNICS I XARXES SOCIALS

Des de la Delegació hem anat enviant informació a les parròquies, preveres i diaques, i joves, mitjançant el correu electrònic.

També s'ha fet un esforç amb un notable resultat amb les xarxes socials, com el lloc web del santfeliuJove, el twitter i el facebook.

I també hem tingut presència en el Full diocesà i el Butlletí diocesà.

CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

La pastoral juvenil té dos representants al Consell Pastoral Diocesà, el Sergi Berga del Prat de Llobregat i la Gemma Fabrès dels Hostalets de Pierola.

SIJ

En Carles Muñoz, com a delegat, ha assistit a totes les reunions del SIJ. Aquest any s'han dedicat les trobades a preparar l'Aplec de l'Esperit.

ESCOLES CRISTIANES

El dilluns 4 de desembre de 2017 ens vam reunir amb els equips de pastoral de les escoles cristianes, a la Casa de l'Església. Aquesta és una activitat conjunta amb la Delegació diocesana d'Ensenyament.

PASTORAL SACRAMENTAL I LITÚRGIA

Memòria del curs 2017-2018

En el marc del tercer curs de l'objectiu diocesà ("Jo soc el cep i vosaltres les sarmants"), la Delegació de Pastoral Sacramental i Litúrgia ha realitzat dues activitats:

- La VIII Trobada d'animadors de la litúrgia, que va tenir lloc a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat el dissabte 4 de novembre durant tot el matí. Hi van assistir 110 persones, provinents de 30 parròquies de gairebé tots els arxiprestats del bisbat. El tema de la trobada d'aquest any era "La celebració litúrgica, espai de comunió i de missió", en sintonia amb l'objectiu pastoral diocesà del curs passat ("Estimeu-vos els uns als altres") i d'aquest curs ("Us he confiat la missió d'anar per tot arreu i donar fruit"). La ponència la va presentar mossèn Joan Torra, prevere del bisbat de Vic, actual rector de les parròquies de Torelló, doctor en Teologia, professor de patrologia i de sagraments, i vicepresident del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona. En la seva ponència, a partir del capítol 15 de l'evangeli de sant Joan i de diversos documents del Magisteri, va fer unes reflexions litúrgiques i sacramentals, alhora que també unes aplicacions a la pastoral i a la vida cristiana; a continuació hi va haver un ampli espai de diàleg entre els assistents.

La trobada també va incloure un moment inicial de pregària, l'assaig de dos cants litúrgics, i al final diverses informacions: sobre l'objectiu litúrgic del pla pastoral, el diumenge de la Paraula, l'aplicació per a mòbils de la Litúrgia de les Hores, i la nova revista de formació per a laics que està preparant el CPL.

- L'elaboració d'una fitxa, dintre dels objectius específics del pla pastoral d'aquest curs, titulada "Vida litúrgica i pregària", destinada a revisar les celebracions litúrgiques de les parròquies, fomentant la formació i la participació.

Altres aportacions de la nostra delegació en aquest curs han estat:

- Informació sobre la nova aplicació per a mòbils de la Litúrgia de les Hores en català.

- Informació i textos sobre la celebració de la Memòria Obligatòria dels sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, preveres, i companys, màrtirs (6 de novembre).

- Informació sobre la celebració a les parròquies del Diumenge de la Paraula, el diumenge I d'Advent (3 desembre).

- Informe presentat a l'equip episcopal sobre les Celebracions Dominicals en Absència de Prevere i sobre la celebració de les exèquies en cas de no haver-hi un ministre ordenat.

- Preparació i celebració de les ordenacions diaconals de Mn. Rafel Galofré (5 novembre) i de Mn. Mario Pardo (11 febrer).

- Preparació i celebració de la missa crismal.

- Enviament per correu electrònic de pregàries dels fidels per afegir als formularis de la missa dominical sobre qüestions d'actualitat preparades pel Centre de Pastoral Litúrgica ("pregàries d'última hora").

- Informació i textos sobre la celebració de la nova Memòria Obligatòria de la Benaurada Verge Maria, Mare de l'Església, fixada per al dilluns després de Pentecosta.

De cara al proper curs, estem ja preparant la IX Trobada d'animadors de la litúrgia, que tindrà lloc el dissabte 10 de novembre, i portarà per títol "La Litúrgia de les Hores, pregària de l'Església", a càrrec de Mn. Xavier Parés, delegat de Litúrgia del bisbat d'Urgell, membre de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense i professor a l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona. La publicació de la nova edició de la Litúrgia de les Hores en català i la posada en funcionament de l'aplicació per a mòbils poden ser una bona ocasió per potenciar la pregària de l'Ofici diví de l'Església entre els fidels.

PASTORAL VOCACIONAL

Convivències d'escolans

Entre el dia 9 i 13 de juliol de 2018 s'han celebrat un any més les convivències d'escolans de les diòcesis de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat, enguany al Seminari Diocesà de Tortosa, sota el lema "A la recerca de les virtuts perdudes" i han aplegat una quarantena de nois.

El títol recordava el d'una pel·lícula d'Indiana Jones i moltes de les activitats, guiades per un grup dels seminaristes majors, que eren els monitors, van anar relacionades amb aquest històric personatge.

Els escolans van tenir la visita del bisbe auxiliar de l'Arxidiòcesi de Barcelona, Mons. Antoni Vadell, qui va presidir l'Eucaristia a la catedral de Tortosa. També vam poder gaudir de la presència del bisbe del lloc, Mons. Enric Benavent, tot celebrant amb ell la seva onomàstica i el seu cinquè aniversari com a bisbe de Tortosa.

Activitats lúdiques, catequètiques, eucaristia, celebració del perdó, excursions, piscina, d'entre moltes altres activitats, van ser les que van poder gaudir els quaranta participants d'aquesta edició, on tretze dels quals eren del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, de les parròquies de Santa Maria de Vilafranca del Penedès i de Sant Vicenç Màrtir de Sant Vicenç dels Horts, acompanyats per dos seminaristes de la diòcesi.

Memòria del curs 2017-2018

La Delegació diocesana de Pastoral vocacional de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, al llarg del curs 2017-2018, ha realitzat les següents activitats:

1. Reunions de la Delegació.

S'han realitzat les següents reunions de l'Equip de la Delegació a la Casa de l'Església:

- 18 de setembre de 2017. Programació i objectius del curs 2017-2018.
- 26 d'octubre de 2017.
- 22 de gener de 2018.
- 19 d'abril de 2018
- 23 de juny de 2018. Revisió del curs i programació del curs 2018-2019.

2. Referències de la reflexió de la Delegació.

a) Reflexió de la "Cultura vocacional". La Delegació vol fer-se present, després d'una presència durant nou anys en els arxiprestats, en les delegacions diocesanes amb les següents activitats:

- Contacte amb els delegats amb la sensibilització de la "Cultura vocacional".
- Proposta de presència a les escoles.
- Material i proposta de "bones pràctiques", com: Pregària vocacional, dinàmica i reflexió amb catequistes, pregàries dels fidels en les celebracions de l'Eucaristia, cartells amb la sensibilització del "Mes vocacional", informacions pel Web i Facebook de la parròquia i altres àmbits pastorals.
- Presència en el Full dominical amb testimonis vocacionals: preveres, diaques, religiosos, laics, seminaristes, etc.

b) L'acompanyament espiritual. En sintonia amb el Pla pastoral del curs 2017-2018 i amb les següents activitats:

- Fitxes com itinerari en l'acompanyament espiritual.
- Referència al Pla pastoral d'aquest curs. Remarcant aquesta acció pastoral com a fonamental en el ministeri dels preveres.
- Trobada de formació amb preveres i diaques, realitzada el dia 30 de novembre de 2017 amb la presència i reflexió del Sr. bisbe Agustí i el testimoni de Mn. Mateu Santacana.
- Referència de la preparació del Sínode de bisbes de 2018: "Els joves, la fe i el discerniment vocacional". Donant un relleu especial al discerniment com a objectiu de la formació permanent.

c) L'acolliment. Aquesta referència ha estat present en la reflexió de la Delegació com a referència transversal en totes i cadascuna de la propostes i remarcant les actituds positives en l'acompanyament personal, de grups i de la comunitat cristiana en general.

3. Activitats realitzades per la Delegació:

- Pregària Vocacional a la Casa de l'Església. S'ha continuat fent els darrers dijous de mes, exceptuant els que eren festius, a la capella de la Casa de l'Església amb la pregària de vespres i exposició del Santíssim. La majoria dels dies han estat presidides pel bisbe Agustí. Aquest curs s'ha donat relleu a testimonis vocacionals:

- Professora de religió (Sra. Josefina Busquets)
- Catequista (Sra. Susanna Igual)
- Coordinador de Vida Creixent (Sr. Cristóbal Macías)

- Delegats de família i vida (Sr. Josep M. Guardiola).

- Cadena de Pregària per les Vocacions. Durant el mes de novembre i amb el lema: Jove, a tu et dic: aixeca't. S'ha enviat carta informativa i cartell amb el subsidi per a les pregàries vocacionals. Aquest curs s'ha fet una presència significada en Twitter amb missatges vocacional, cartells (Mes vocacional) i altres materials.

- Jornada de pregària i reflexió amb preveres i diaques. Un any més s'ha organitzat aquesta trobada, enguany el 30 de novembre a la casa de l'Església, en el context de la Cadena de pregària per les vocacions i amb el tema de formació: L'acompanyament espiritual amb una reflexió del bisbe Agustí i el testimoni de Mn. Mateu Santacana. S'ha començat la trobada amb un espai de pregària per les vocacions a la capella de la Casa de l'Església.

- Trobada d'Escolans. Enguany la trobada d'Escolans s'ha fet dissabte 21 d'abril de 2018, conjuntament amb l'Arquebisbat de Barcelona, al Seminari Conciliar de Barcelona i organitzada pels seminaristes. Amb el lema: Caminant cap al tresor.

- El dia del Seminari. El dia del Seminari s'ha celebrat el diumenge 18 de març amb el lema: Apòstols per als joves. S'ha convidat els preveres a poder donar un testimoni de la seva història vocacional.

- Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Enguany s'ha celebrat aquesta Jornada el diumenge 22 d'abril. Diumenge del Bon Pastor i conjuntament amb la Jornada per les vocacions natives. S'ha enviat carta signada pels delegats de Pastoral Vocacional i Missions i amb el material i subsidis corresponents.

En el context d'aquesta Jornada la Delegació de Joventut ha organitzat una troba-

da de reflexió i pregària amb joves a partir de 18 anys; enguany s'ha fet diumenge 29 d'abril a la parròquia de Santa Maria de Piera i amb el testimoni de Susanna Igual..

4. Informació sobre el Seminari

Enguany s'ha continuat una presència al Seminari de Mn. Joan Pere Pulido, com a formador d'una de les comunitats de seminaristes (Sant Josep de la Muntanya) i com a Vicerector pels seminaristes de Sant Feliu de Llobregat.

Dades més significatives:

- Presència de Mn. Joan Pere Pulido al Seminari: Dimarts (des del dinar fins al dia següent); Dimecres (des del dinar fins al dia següent) i Dijous (des del dinar fins a mitja tarda).
- Dimarts, reunió de formadors al Seminari.
- Dimecres, reunió formativa amb la comunitat de Sant Josep de la Muntanya.
- Entrevistes personals amb els seminaristes.
- Ordenació diaconal del seminarista Mario Pardo, diumenge 11 de febrer de 2018, a la catedral de Sant Llorenç.
- Admissió a ordes dels seminaristes Javier Ojeda i Xavier Montané, el 21 de febrer de 2018, a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona.
- Ministeris de lectorat dels seminaristes Joan Francesc Cortès i Samuel Gutiérrez, 10 de maig de 2018, a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona.

ECUMENISME

Memòria del curs 2017-2018

Full Dominical – 29/11/2017. Cloenda simbòlica: 500 anys després de la Reforma Protestant, com veus el futur de la unitat dels cristians? Contesten a aquesta pregunta: Lluís Brull, evangèlic, Miquel Garcia, Pastor de l'església evangèlica de Sant Feliu de Llobregat, Xavier Artigas DP, Delegat d'Ecumenisme del Bisbat de Sant Feliu i Josep Maria Domingo, Vicari General del Bisbat de Sant Feliu.

Setmana de la Bíblia: “La Paraula de Déu és viva i eficaç” (He 4, 12)

- Parròquia Sant Pere de Gavà (27/11/2017) – Conferència a càrrec de Lluís Brull, evangèlic i coordinador del Grup Bíblic Ecumènic de Sant Pere de Gavà i Xavier Artigas DP i Delegat d'Ecumenisme del Bisbat de Sant Feliu.
- Parròquia de Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat (28/11/2017) – Diàleg ecumènic al voltant de la Bíblia. Experiències bíbliques: Pastor Daniel Rodríguez Ramos, president de la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya (FEREDE), Javier Velasco-Arias, laic catòlic, coordinador del Secretariat d'Animació Bíblica de la Pastoral de la Diòcesi de Sant Feliu. Moderador, Xavier Artigas DP, Delegat d'Ecumenisme.

- Capella del Santíssim de la Catedral de Sant Feliu de Llobregat (29/11/2017) – Xerrada–col·loqui, a càrrec de Jaume Triginé, evangèlic, psicòleg, membre de la Junta Directiva del Centre Ecumènic de Catalunya i del Grup de Diàleg Interreligiós d’Audir (UNESCO), professor de Teologia de diverses institucions evangèliques i Xavier Artigas DP, Delegat d’Ecumenisme.

Setmana de pregària per la unitat dels cristians (18-25 de gener de 2018)

La vostra dreta, Senyor, és forta i poderosa (Èx 15, 6)

Pregària ecumènica, divendres 19 de gener de 2018 a les 19 h, a la Catedral de Sant Feliu de Llobregat, presidida pel Sr. bisbe, Agustí Cortés.

Participen en la trobada:

- Pastora Marta López – Delegada d’Ecumenisme de l’Església Evangèlica de Catalunya.

- Pastor Miquel García – Pastor de l’església evangèlica de Sant Feliu.

- Sr. Lluís Brull – Evangèlic – Membre de l’església evangèlica de Sant Vicenç dels Horts - Coordinador del grup bíblic ecumènic de la parròquia de Sant Pere de Gavà.

- P. Diaca José Santos – Església Ortodoxa del Patriarcat de Sèrbia.

- Sra. Mariana Vilafranca - Representant del Patriarcat de Romania

- Xavier Artigas DP, Delegat d’Ecumenisme del Bisbat de Sant Feliu

- I altres preveres i diaques de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Els cants de la pregària van ser realitzats per la Coral Masquefa.

Radio Estel – En clau de Fraternitat: Entrevista a Xavier Artigas, Delegat d’Ecume-

nisme per parlar de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Xerrada–col·loqui a la parròquia de Sant Joan de Viladecans: Els fruits de l’Ecumenisme – Xavier Artigas, Delegat d’Ecumenisme

Grup estable de diàleg i consell ecumènic

Trobades a l’església de Sant Franc d’Assís i a la rectoria de la Parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès. D’aquestes trobades neix el Butlletí Ecumènic, del qual han sortit dos números aquest curs. Un dels projectes pel proper curs ja concretats és la trobada dels comentaristes bíblics del Blog de Comentaristes Bíblics Interconfessionals a la rectoria de la Parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès, al voltant del mes de novembre de 2018.

Medalla al mèrit ecumènic – Cristians per Terrassa. Aquest any s’ha ofert la medalla a Mn. Lluís Bonet, prevere, rector de la Sagrada Família de Barcelona.

Grup de diàleg interreligiós – AUDIR de Vilafranca del Penedès

Coordinació compartida entre Marisa Barros d’AUDIR i Xavier Artigas, diaca catòlic.

Participants de la taula de diàleg:

- Parròquia de Santa Maria - Comunitat Cristiana Catòlica

- Església de Jesucrist dels Sants dels darrers dies

- Església Ortodoxa

- Comunitat Fe Baha’í

- Comunitat Musulmana

- Interconviccional

- Església Evangèlica Baptista
(En aquest curs s'han fet tres trobades)

Valoració del curs:

Valoro el curs d'una manera positiva. Subratllo el fet que el Pastor Miquel Garcia hagi participat en la pregària ecumènica. Esperem que es repeteixi. En general, el curs ha estat molt enriquidor. El diàleg interreligiós a Vilafranca té com a principal objectiu, promoure la pau i l'harmonia entre les religions, com també aprendre a créixer en el diàleg, respectant la diversitat.

Altres projectes

- Presentar un projecte d'espai de pregària interreligiosa a l'aeroport
- Llistat de centres islàmics a la nostra Diòcesi
- Pregària ecumènica a Montserrat, dins de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians (i altres possibles llocs).

DIACONAT PERMANENT

Breu memòria del curs 2017-2018

Les activitats del curs 2017/2018, han estat continuistes seguint la vida diocesana i els objectius d'aquesta Delegació.

Hem cercat l'acompanyament dels diaques i de les esposes, com en anteriors ocasions, procurant que el nombre de convocatòries no s'incrementés, per tal de no perjudicar l'atenció dels diaques a les seves famílies, activitats professionals, activitats pastorals a les parròquies i moviments i les activitats a la cúria

Això no ha impedit mantenir la interrelació entre els membres de la Comunitat Diaconal Diocesana, així com de tots ells amb els diferents àmbits específics diocesans, (delegacions) i, també, a nivell territorial, en les vicaries i arxiprestats. Aquest esperit l'hem mantingut igualment obert, en l'àmbit interdiocesà, especialment de la Província eclesiàstica de Barcelona, també de la Tarraconense, amb l'Associació Sant Llorenç, per a la promoció del diaconat, el Comitè para el Diaconado Permanente, de la CEE, el Centre internacional del Diaconat i altres.

Els diaques han participat en el torn d'assistents en les celebracions presidides per Mons. Agustí, en els temps forts i en determinades celebracions amb rellevància diocesana a la Catedral.

També, com cada any, es va oferir el recés de Quaresma a diaques i esposes, que va dirigir Mons. Sergi Gordo.

També han participat en les pregàries vocacionals dels darrers dijous de mes.

La formació en l'eix de la Paraula ha estat realitzada en l'entorn de la bona notícia de Marc.

S'ha treballat, de manera col·lectiva, el Pla pastoral diocesà, amb el tema de la promoció del diaconat.

Aquest curs ha estat ordenat Mn Rafel Galofré, ecònom diocesà, situant el nombre de diaques permanents en 18. Tanmateix hi ha quatre candidats al diaconat que estan fent els estudis preparatoris.

Tambéenguany tenim un fet important que agraïm al Senyor; es tracta del cinquantè aniversari de les cinc primeres ordenacions, a la Catedral de Köln, en haver estat restablert el diaconat permanent en el Concili Vaticà II. Una efemèride que convida a fer un balanç en projecció d'aquests cinquanta anys de diaconat a l'Església i a impulsar-ne la seva continuïtat.

Documents

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

Eucaristia missionera de la Província Eclesiàstica

Els missioners de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa van celebrar la tradicional eucaristia missionera el passat 14 de juliol. Ja són catorze anys consecutius, de manera rotatòria a cada diòcesi, i enguany a la capella del Palau Episcopal de Barcelona, presidida pel cardenal Joan Josep Omella. És una ocasió de trobada també amb els familiars dels missioners presents a Barcelona, i dels col·laboradors i amics de les delegacions de missions de la Província Eclesiàstica. A l'homilia, el cardenal Omella va recordar la necessitat per a tothom de viure la vocació missionera que tots portem dins. Per altra part, Diego Pino, seminarista de Barcelona, va compartir també amb els presents el seu projecte missioner a Madagascar en aquest estiu.

XLII Congrés Internacional de Pueri Cantores a Barcelona

Barcelona acollirà de l'11 al 15 de juliol aquest Congrés que aplegarà gairebé 4.000 nens cantaires d'arreu del món.

Pueri Cantores és un moviment coral present a 38 països dels cinc continents

i està format per més de 700 cors amb 40.000 cantaires. El moviment es va iniciar a París després de la Segona Guerra Mundial amb l'objectiu d'allunyar els infants de la tragèdia del conflicte bèl·lic que havia destruït mitja Europa.

A casa nostra, la Federació Catalana de Pueri Cantores agrupa 10 cors d'infants i joves que tenen com objectiu principal animar les celebracions litúrgiques amb el cant.

El Congrés Internacional de Pueri Cantores és una activitat de relleu. Es fa aproximadament cada dos anys i cada tres edicions es celebra a Roma. En l'edició que comença la propera setmana a casa nostra se celebraran concerts en diferents esglésies i actes a punts emblemàtics, com la Sagrada Família o Montserrat. Dimecres 11 de juliol a les 19.30 h es farà l'acte inaugural a la Plaça de l'Univers (Fira de Barcelona) amb un espectacle obert al públic de llum i aigua a la Font Màgica. Divendres 13 serà una jornada molt especial amb l'assaig de cants a Montserrat (obert al públic). El cap de setmana el punt neuràlgic del Congrés serà la Sagrada Família on dissabte 14 tindrà lloc un concert i diumenge 15 se celebrarà la missa de clausura.

El dijous, 12 de juliol, havent dinat, els cors es desplaçaran fora de Barcelona i al vespre oferiran concerts en ciutats i pobles de les quatre províncies catalanes. Serà el moment de màxima irradiació territorial de la trobada i el públic de tot Catalunya podrà gaudir d'actuacions de Cors de Nens Cantaires de primer nivell.

A la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat seran cinc poblacions les que acolliran diverses corals participants al Congrés i oferiran concerts d'entrada lliure a diverses esglésies:

- Catedral de Sant Llorenç, a Sant Feliu de Llobregat; concert a les 20.00 h
- Parròquia Santa Magdalena, d'Esplugues de Llobregat; concert a les 20.30 h
- Parròquia de Santa Maria, de Corbera de Llobregat; concert a les 20.00 h
- Parròquia Santa Maria, d'Olesa de Montserrat; concert a les 19.30 h
- Basílica de Santa Maria, de Vilafranca del Penedès; concert a les 20.30 h

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Comunicat de la reunió n. 227

Els dies 3, 4 i 5 de juliol de 2018 ha tingut lloc la reunió n. 227 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a Salardú (Vall d'Aran i bisbat d'Urgell). La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i hi han assistit tots els bisbes de Catalunya.

1. Els bisbes han reflexionat àmpliament sobre la catequesi, el catecumenat i la confirmació, a partir de les explicacions que els han donat el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Antoni Vadell, president del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), el director del SIC, Mn. Joan Maria Amich, el delegat de catequesi de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Enric Termes, i el responsable del departament del catecumenat, Mn. Felip-Juli Rodríguez.

2. També han pogut ponderar i dialogar sobre els treballs de la traducció al català de la tercera edició esmenada del Missal Romà, en temes d'especial rellevància, que ha presentat Mons. Joan Enric Vives i Mn. Joan Baburés, coordinador de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia (CIL).

3. Mons. Francesc Pardo, encarregat de l'àmbit de la pastoral de joventut, ha presentat l'informe que els delegats diocesans de joventut han fet de l'Aplec de

l'Esperit, celebrat a Tortosa la passada Pentecosta, que ha estat valorat molt positivament. També ha presentat una primera aproximació al document de treball per al proper Sínode sobre «els joves, la fe i el discerniment vocacional» que se celebrarà a Roma del 3 al 28 d'octubre, en el que hi participarà el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona.

4. Així mateix, s'han revisat diverses qüestions relatives a la formació dels seminaristes i la formació permanent dels preveres, la pastoral vocacional, i el Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya.

5. Els bisbes han tingut notícia de l'apropament d'alguns antics membres del govern de la Generalitat i altres dirigents socials a Centres penitenciaris ubicats en territori català. Celebren l'aplicació d'aquesta mesura legal i humanitària que, sens dubte, afavorirà el contacte amb les famílies d'aquests detinguts en presó preventiva.

Així mateix, els bisbes desitgen que es continuïn donant passos per part de tots els agents polítics i socials per tal que, com ja han manifestat repetidament, es pugui trobar una solució a l'actual situació que sigui justa i acceptable per a tothom, amb un gran esforç de diàleg des de la veritat, amb generositat i recerca del bé comú.

I conviden novament els cristians a pregar i ser constructors de pau i apòstols de reconciliació enmig de la societat catalana.

6. Els bisbes valoren positivament que les diverses Administracions públiques i també Càritas i altres entitats socials de Catalunya i de la resta de l'Estat espanyol hagin donat acolliment humanitari a refugiats i emigrants rescatats a la Mediterrània, així com també el recent Conveni que l'Estat andorrà ha signat amb la Comunitat

de Sant'Egidi per tal d'establir un corredor humanitari d'acollida de refugiats. En aquest sentit volen fer-se ressò de la crida del papa Francesc a estar oberts i a ser solidaris envers els qui fugen de la guerra i de situacions injustes.

SANTA SEU

Carta del papa Francesc al Poble de Déu

Vaticà, 20 d'agost de 2018

«Quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell» (1Co 12, 26). Aquestes paraules de sant Pau ressonen amb força en el meu cor en constatar una vegada més el sofriment viscut per molts menors a causa d'abusos sexuals, de poder i de consciència comesos per un notable nombre de clergues i persones consagrades. Un crim que genera profundes ferides de dolor i impotència; en primer lloc, en les víctimes, però també en els seus familiars i en tota la comunitat, siguin creients o no creients. Mirant cap al passat mai no serà suficient el que es faci per demanar perdó i buscar reparar el dany causat. Mirant cap al futur mai no serà poc tot el que es faci per generar una cultura capaç d'evitar que aquestes situacions no solament no es repeteixin, sinó que no trobin espais per ser encobertes i perpetuar-se. El dolor de les víctimes i de les seves famílies és també el nostre dolor, per això urgeix reafirmar una vegada més el nostre compromís per garantir la protecció dels menors i dels adults en situació de vulnerabilitat.

1. Quan un membre sofreix.

En els últims dies s'ha donat a conèixer

un informe on es detalla el que varen viure almenys mil supervivents, víctimes de l'abús sexual, de poder i de consciència en mans de sacerdots durant aproximadament setanta anys. Malgrat que es pugui dir que la majoria dels casos corresponen al passat, no obstant això, amb el pas del temps hem conegut el dolor de moltes de les víctimes i constatem que les ferides mai desapareixen i ens obliguen a condemnar amb força aquestes atrocitats, així com a unir esforços per erradicar aquesta cultura de mort; les ferides "mai no prescriuen". El dolor d'aquestes víctimes és un gemec que clama al cel, que arriba a l'ànima i que durant molt temps va ser ignorat, callat o silenciado. Però el seu crit va ser més fort que totes les mesures que el van intentar silenciar o, fins i tot, que van pretendre resoldre'l amb decisions que van augmentar la gravetat caient en la complicitat. Un clam que el Senyor va escoltar demostrant-nos, una vegada més, de quina part vol estar. El càntic de Maria no s'equivoca i segueix ressonant a través de la història perquè el Senyor recorda la promesa que va fer als nostres pares: «Dispersa els homes de cor altiu, derroca els poderosos del soli i exalta els humils, omple de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res» (Lc 1,51-53), i sentim vergonya quan constatem que el nostre estil de vida ha desmentit i desmenteix el que recitem amb la nostra veu.

Amb vergonya i penediment, com a comunitat eclesial, assumim que no vam saber estar on havíem d'estar, que no vam actuar a temps reconeixent la magnitud i la gravetat del dany que s'estava causant en tantes vides. Hem descurat i abandonat els petits. Faig meves les paraules del llavors cardenal Ratzinger quan, en el Viacrucis escrit per al Divendres Sant del 2005,

es va unir al crit de dolor de tantes víctimes i, amb força, digué: «Quanta brutícia a l'Església i entre els qui, pel seu sacerdoci, haurien d'estar completament lliurats a ell! Quanta supèrbia, quanta autosuficiència! [...] La traïció dels deixebles, la recepció indigna del seu Cos i de la seva Sang, és certament el major dolor del Redemptor, que li traspassa el cor. No ens queda més que cridar-li des del profund de l'ànima: Kyrie, eleison – Senyor, salveu-nos (cf. *Mt* 8,25)» (Novena Estació).

2.- Tots els altres sofreixen amb ell.

La magnitud i gravetat dels esdeveniments exigeix assumir aquest fet de manera global i comunitària. Si bé és important i necessari en tot camí de conversió prendre coneixement del que ha succeït, això en si mateix no és suficient. Avui ens veiem desafiats com a Poble de Déu a assumir el dolor dels nostres germans vulnerats en la seva carn i en el seu esperit. Si en el passat l'omissió va poder convertir-se en una forma de resposta, avui volem que la solidaritat, entesa en el seu sentit més profund i desafiador, es converteixi en la nostra manera de fer la història present i futura, en un àmbit on els conflictes, les tensions i especialment les víctimes de tot tipus d'abús puguin trobar una mà estesa que les protegeixi i rescati del seu dolor (cf. Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 228). Aquesta solidaritat ens exigeix, al seu torn, denunciar tot allò que posi en perill la integritat de qualsevol persona. Solidaritat que reclama lluitar contra tot tipus de corrupció, especialment l'espiritual, «perquè es tracta d'una ceguesa còmoda i autosuficient on tot acaba semblant lícit: l'engany, la calúmia, l'egoisme i tantes formes subtils d'autoreferencialitat, ja que “el mateix Satanàs es disfressa d'àngel de

llum (2 *Co* 11,14)» (Exhort. ap. *Gaudete et exsultate*, 165). La crida de sant Pau a sofrir amb el que sofreix és el millor antídoto contra qualsevol intent de seguir reproduint entre nosaltres les paraules de Caïn: «Que potser soc el guardià del meu germà?» (*Gn* 4,9).

Soc conscient de l'esforç i del treball que es realitza en diferents parts del món per garantir i generar les mediacions necessàries que donin seguretat i protegeixin la integritat de nens i d'adults en estat de vulnerabilitat, així com de la implementació de la “tolerància zero” i de les maneres de rendir comptes per part de tots aquells que realitzin o encobreixin aquests delictes. Ens hem demorat en aplicar aquestes accions i sancions tan necessàries, però confio que ajudaran a garantir una major cultura de la protecció en el present i en el futur.

Conjuntament amb aquests esforços, és necessari que cadascun dels batejats se senti involucrat en la transformació eclesial i social que tant necessitem. Aquesta transformació exigeix la conversió personal i comunitària, i ens porta a mirar en la mateixa direcció que el Senyor mira. Així li agradava dir a sant Joan Pau II: «Si veritablement hem partit de la contemplació de Crist, hem de saber-lo descobrir sobretot en el rostre d'aquells amb els quals ell mateix ha volgut identificar-se» (Carta ap. *Novo millennio ineunte*, 49). Aprendre a mirar cap on el Senyor mira, a estar on el Senyor vol que estiguem, a convertir el cor davant la seva presència. Per assolir aquest objectiu hi ajudarà l'oració i la penitència. Convido tot el sant Poble fidel de Déu a l'exercici penitencial de l'oració i el dejuni seguint el manament del Senyor¹, que desperti la nostra consciència, la nos-

tra solidaritat i compromís amb una cultura de la protecció i el “mai més” a tot tipus i forma d’abús.

És impossible imaginar una conversió de l’actuar eclesial sense la participació activa de tots els integrants del Poble de Déu. És més, cada vegada que hem intentat suplantar, fer callar, ignorar, reduir a petites elits el Poble de Déu construïm comunitats, plans, orientacions teològiques, espiritualitats i estructures sense arrels, sense memòria, sense rostre, sense cos, en definitiva, sense vida². Això es manifesta amb claredat en una forma and-mala d’entendre l’autoritat a l’Església — tan comuna en moltes comunitats en les quals s’han donat les conductes d’abús sexual, de poder i de consciència— com és el clericalisme, aquesta actitud que «no solament anul·la la personalitat dels cristians, sinó que té una tendència a disminuir i desvalorar la gràcia baptismal que l’Esperit Sant va posar en el cor de la nostra gent»³. El clericalisme, afavorit sigui pels propis sacerdots com pels laics, genera una escissió en el cos eclesial que beneficia i ajuda a perpetuar molts dels mals que avui denunciem. Dir no a l’abús, és dir enèrgicament no a qualsevol forma de clericalisme.

Sempre és bo recordar que el Senyor, «en la història de la salvació, ha salvat un poble. No existeix identitat plena sense pertinença a un poble. Ningú se salva sol, com a individu aïllat, sinó que Déu ens atreu prenent en compte la complexa trama de relacions interpersonals que s’estableixen en la comunitat humana: Déu va voler entrar en una dinàmica popular, en la dinàmica d’un poble» (Exhort. ap. *Gaudete et exsultate*, 6). Per tant, l’única manera que tenim per respondre a aquest

mal que s’ha cobrat tantes vides és viure-ho com una tasca que ens involucra i competeix a tots com a Poble de Déu. Aquesta consciència de sentir-nos part d’un poble i d’una història comuna farà possible que reconeguem els nostres pecats i errors del passat amb una obertura penitencial capaç de deixar-nos renovar des de dins. Tot el que es realitzi per erradicar la cultura de l’abús de les nostres comunitats, sense una participació activa de tots els membres de l’Església, no aconseguirà generar les dinàmiques necessàries per a una sana i realista transformació. La dimensió penitencial de dejuni i oració ens ajudarà com a Poble de Déu a posar-nos davant del Senyor i dels nostres germans ferits, com a pecadors que imploren el perdó i la gràcia de la vergonya i la conversió, i així elaborar accions que generin dinamismes en sintonia amb l’Evangeli. Perquè «cada vegada que intentem tornar a la font i recuperar la frescor de l’Evangeli, brollen nous camins, mètodes creatius, altres formes d’expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 11).

És imprescindible que com a Església puguem reconèixer i condemnar amb dolor i vergonya les atrocitats comeses per persones consagrades, clergues i fins i tot per tots aquells que tenien la missió de vetllar i cuidar els més vulnerables. Demanem perdó pels pecats propis i aliens. La consciència de pecat ens ajuda a reconèixer els errors, els delictes i les ferides generades en el passat i ens permet obrir-nos i comprometre’ns més amb el present en un camí de renovada conversió.

Així mateix, la penitència i l’oració ens ajudarà a sensibilitzar els nostres ulls i el nostre cor davant el sofriment aliè i a

vèncer l'afany de domini i possessió que moltes vegades es torna arrel d'aquests mals. Que el dejuni i l'oració despertin les nostres oïdes davant el dolor silenciats en nens, joves i discapacitats. Un dejuni que ens faci tenir gana i set de justícia i impulsi a caminar en la veritat recolzant totes les mediacions judicials que siguin necessàries. Un dejuni que ens sacsegi i ens porti a comprometre'ns des de la veritat i la caritat amb tots els homes de bona voluntat i amb la societat en general per lluitar contra qualsevol tipus d'abús sexual, de poder i de consciència.

D'aquesta forma podrem transparentar la vocació a la qual hem estat cridats a ser «signe i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà» (Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Lumen gentium*, 1).

«Quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell» ens deia sant Pau. Per mitjà de l'actitud orant i penitencial podrem entrar en sintonia personal i comunitària amb aquesta exhortació perquè creixi entre nosaltres el do de la compassió, de la justícia, de la prevenció i reparació. Maria va saber estar al peu de la creu del seu Fill. No ho va fer de qualsevol manera, sinó que hi va estar fermament dempeus i al seu costat. Amb aquesta postura manifesta la seva manera d'estar en la vida. Quan experimentem la desolació que ens produeix aquestes nafres eclesials, amb Maria ens farà bé «instar més en l'oració» (S. Ignasi de Loiola, *Exercicis Espirituals*, 319), buscant créixer més en amor i fidelitat a l'Església. Ella, la primera deixeble, ens ensenya a tots els deixebles com hem de mostrar-nos davant el sofriment de l'innocent, sense evasions ni pusillanimitat. Mirar Maria és aprendre a descobrir on i com ha d'estar el deixeble de Crist.

Que l'Esperit Sant ens doni la gràcia de la conversió i la unció interior per poder expressar, davant aquests crims d'abús, la nostra compunció i la nostra decisió de lluitar amb valentia.

Francesc

Notes

1 Esperits d'aquesta mena només surten amb la pregària i el dejuni (*Mt*, 17, 21)

2 Cf. Carta al Poble de Déu que peregrina a Xile (31 maig 2018).

3 Carta al Cardenal Marc Ouellet, President de la Pontifícia Comissió per Amèrica Llatina (19 març 2016).

IX Encontre Mundial de les Famílies. Discurs del papa Francesc en la Festa de les Famílies

Estadi Croke Park, Dublín,
Dissabte, 25 d'agost del 2018

Dia dhaoibh [“bona tarda”, en gaèlic]
Estimats germans i germanes, bona tarda!
Gràcies per la vostra càlida benvinguda. Que n'estem de bé aquí. És bonic celebrar, perquè ens fa més humans i més cristians. També ens ajuda a compartir l'alegria de saber que Jesús ens estima, ens acompanya en el camí de la vida i ens atrau cada dia més a ell.

En qualsevol celebració familiar se sent la presència de tots: pares, mares, avis, nets, oncles, cosins, de qui no va poder venir, i de qui viu massa lluny, tots. Avui a Dublín ens reunim per a una celebració familiar d'acció de gràcies a Déu pel que som: una sola família en Crist, estesa per tota la terra. L'Església és la família dels fills de Déu. Una família en la qual ens alegrem amb els qui estan alegres i plorem

amb els que pateixen o se senten abatuts per la vida. Una família en la qual tenim cura de cada un, perquè Déu Pare nostre ens ha fet a tots fills seus en el baptisme. Per això segueixo encoratjant els pares perquè bategin els seus fills com més aviat millor, perquè puguin formar part de la gran família de Déu. Cal convidar tothom a la festa, fins i tot el nen petit. I és per això que ha de ser batejat aviat. I hi ha una altra cosa: si el nen és batejat, l'Esperit Sant entra en el seu cor. Fem una comparació: un nen sense batejar, perquè els pares diuen: "No, quan sigui gran", i un nen batejat, amb l'Esperit Sant en el seu interior: això és més gran, perquè té la força de Déu dins seu.

Vosaltres, estimades famílies, sou la gran majoria del Poble de Déu. Quin aspecte tindria l'Església sense vosaltres? Una Església d'estàtues, una Església de persones soles... Vaig escriure l'Exhortació *Amoris laetitia* sobre l'alegria de l'amor per ajudar-nos a reconèixer la bellesa i la importància de la família, amb les seves llums i les seves ombres, i he volgut que el tema de aquesta Trobada Mundial de les Famílies fos «l'Evangeli de la família, alegria per al món». Déu vol que cada família sigui un far que irradiï l'alegria del seu amor al món. Què vol dir això? Vol dir que, després d'haver trobat l'amor de Déu que salva, intentem, amb paraules o sense, manifestar-ho a través de petits gestos de bondat en la rutina quotidiana i en els moments més senzills del dia.

I això com se diu? Això es diu santedat. M'agrada parlar dels sants «de la porta del costat», de totes aquestes persones comunes que reflecteixen la presència de Déu en la vida i en la història del món (cf. Exhort. Ap. *Gaudete et Exsultate*, 6-7) . La

vocació a l'amor i a la santedat no és només cosa reservada a uns pocs privilegiats. Fins i tot ara, si tenim ulls per veure, la podem besllumar al voltant nostre. Està silenciosament present en els cors de totes aquelles famílies que ofereixen amor, perdó, misericòrdia quan veuen que cal, i ho fan en silenci, sense tocar la trompeta. L'Evangeli de la família és veritablement alegria per al món, ja que allà, en les nostres famílies, sempre es pot trobar Jesús; ell hi viu, en simplicitat i pobresa, com ho va fer a la casa de la Sagrada Família de Natzaret.

El matrimoni cristià i la vida familiar manifesten tota la seva bellesa i atractiu si estan ancorats en l'amor de Déu, que ens va crear a la seva imatge, perquè puguem donar-li glòria com a icones del seu amor i de la seva santedat en el món. Pares i mares, avis i àvies, fills i nets: tots, tots cridats a trobar la plenitud de l'amor a la família. La gràcia de Déu ens ajuda cada dia a viure amb un sol cor i una sola ànima. També les sogres i les nores! Ningú no diu que sigui fàcil, ho sabeu millor que jo. És com preparar un te: és fàcil bullir l'aigua, però una bona tassa de te requereix temps i paciència; cal deixar-lo reposar. Així, dia rere dia, Jesús ens envolta amb el seu amor, assegurant-se que penetri tot el nostre ésser. Del tresor del seu sagrat Cor, vessa sobre nosaltres la gràcia que necessitem per curar les nostres malalties i obrir la nostra ment i cor per escoltar-nos, entendre'ns i perdonar-nos mútuament.

Acabem d'escoltar el testimoni de Felicité, Isaac i Ghislain, que venen de Burkina Faso. Ens han explicat una commovedora història de perdó en família. El poeta deia que «equivocar-se és humà, perdonar és diví». I és veritat: el perdó és un regal es-

pecial de Déu que guareix les nostres ferides i ens apropa als altres i a ell. Gestos petits i senzills de perdó, renovats cada dia, són la base sobre la qual es construeix una sòlida vida familiar cristiana. Ens obliguen a superar l'orgull, la desafecció i la vergonya, i a fer les paus. Moltes vegades estem enfadats entre nosaltres i volem fer les paus, però no sabem com. Fa vergonya fer les paus, però ho desitgem. No és difícil. És fàcil. Fes una carícia; així es fan les paus. És cert, m'agrada dir que en les famílies necessitem aprendre tres paraules -tu [Ghislain] les vas dir- tres paraules: “perdó”, “si us plau” i “gràcies”. Tres paraules. Quines paraules són? Tots: [perdó, si us plau, gràcies]; una altra vegada: [perdó, si us plau, gràcies]; no ho sento... [perdó, si us plau, gràcies]. Moltes gràcies. Quan discuteixis a casa, assegura't de demanar disculpes i dir que ho sents abans d'anar-te'n al llit. Abans que acabi el dia, feu les paus. I sabeu per què cal fer les paus abans d'acabar el dia? Perquè si no fas les paus, l'endemà, la “guerra freda” és molt perillosa. Compte amb la guerra freda a la família. Però de vegades, potser, estàs enfadat i tens la temptació d'anar a dormir a una altra habitació, sol i aïllat; si et sents així, simplement truca a la porta i digues: “Si us plau, puc passar?”. El que es necessita és una mirada, un petó, una paraula afectuosa... i tot torna a ser com abans. Dic això perquè, quan les famílies ho fan, sobreviuen. No hi ha cap família perfecta. Sense l'hàbit de perdonar, la família emmalalteix i s'enfonsa gradualment.

Perdonar significa donar una mica de si mateix. Jesús ens perdona sempre. Amb la força del seu perdó, també nosaltres podem perdonar els altres, si realment ho volem. ¿No és el que demanem quan re-

sem el Parnostre? Els nens aprenen a perdonar quan veuen que els seus pares es perdonen recíprocament. Si entenem això, podem apreciar la grandesa de l'ensenyament de Jesús sobre la fidelitat en el matrimoni. En lloc de ser una freda obligació legal, és sobretot una poderosa promesa de la fidelitat de Déu mateix a la seva paraula i a la seva gràcia sense límits. Crist va morir per nosaltres perquè nosaltres, alhora, puguem perdonar-nos i reconciliar-nos els uns als altres. D'aquesta manera, com a persones i com a famílies, comencem a comprendre la veritat de les paraules de sant Pau: mentre tot passa, «l'amor no passa mai» (1Co 13,8).

Gràcies, Nisha i Ted, pel vostre testimoni de l'Índia, on esteu ensenyant als vostres fills a ser una veritable família. Ens heu ajudat també a comprendre que les xarxes socials no són necessàriament un problema per a les famílies, sinó que poden ajudar a construir una «xarxa» d'amistats, solidaritat i suport mutu. Les famílies s'hi poden connectar a través d'Internet i beneficiar-se'n. Les xarxes socials poden ser beneficioses si s'usen amb moderació i prudència. Per exemple, vosaltres, que participeu en aquesta Trobada Mundial de les Famílies, formeu una “xarxa” espiritual i d'amistat, i les xarxes socials us poden ajudar a mantenir aquest vincle i estendre'l a altres famílies en moltes parts del món. És important, però, que aquests mitjans no es converteixin en una amenaça per a la veritable xarxa de relacions de carn i ossos, empresonant-nos en una realitat virtual i aïllant-nos de les relacions concretes que ens estimulen a donar el millor de nosaltres mateixos en comunió amb els altres. Potser la història de Ted i Nisha pot ajudar a totes les famílies per-

què es preguntin sobre la necessitat de reduir el temps que es dedica a aquests mitjans tecnològics, i de passar més temps de qualitat entre ells i amb Déu. Però quan tu fas servir massa les xarxes socials, tu “entes en òrbita”. Quan a la taula, en lloc de parlar amb la família, tots tenen un telèfon mòbil i es connecten amb l’exterior, estan “en òrbita”. Però això és perillós. Per què? Perquè et treu del concret de la família i et porta a una vida “gasosa”, sense consistència. Compte amb això. Recorda la història de Ted i Nisha; ells ens ensenyen com utilitzar bé les xarxes socials.

Hem escoltat d’Enass i Sarmaad com l’amor i la fe en la família poden ser fonts de fortalesa i pau fins i tot enmig de la violència i la destrucció causada per la guerra i la persecució. La seva història ens porta a les tràgiques situacions que moltes famílies pateixen diàriament, obligades a abandonar les seves llars a la recerca de seguretat i pau. Però Enass i Sarmaad també ens han mostrat com, a partir de la família i gràcies a la solidaritat manifestada per moltes altres famílies, la vida es pot reconstruir i reneix l’esperança. Hem vist aquest suport al vídeo de Rammy i el seu germà Meelad, en què Rammy ha manifestat profunda gratitud per l’ànim i per l’ajuda que la seva família ha rebut d’altres famílies cristianes de tot el món, que han fet possible de tornar als seus pobles. En tota societat, les famílies generen pau, perquè ensenyen l’amor, l’acceptació i el perdó, que són els millors antídots contra l’odi, els prejudicis i la venjança que enverinen la vida de les persones i de les comunitats.

Com ensenyava un bon sacerdot irlandès, «la família que resa unida roman unida» i irradia pau. Una família així pot ser un suport especial per a altres famílies que no

viuen en pau. Després de la mort del pare Ganni, Enass, Sarmaad i les seves famílies van preferir el perdó i la reconciliació en lloc de l’odi i el ressentiment. Van veure, a la llum de la Creu, que el mal només es pot vèncer amb el bé, i que l’odi només es pot superar amb el perdó. De manera gairebé increïble, han pogut trobar la pau en l’amor de Crist, un amor que fa noves totes les coses. I aquesta nit comparteixen amb nosaltres aquesta pau. Ells van resar. Oració, resar junts. Quan escoltava el cor, vaig veure allà una mare que ensenyava al seu fill a senyar-se. Us pregunto: ensenyeu als nens a fer el senyal de la creu? Sí o no? [Sí] O ensenyeu a fer alguna cosa com això [fa un gest ràpid], que no s’entén el que és? És molt important que els nens petits aprenguin a fer bé el senyal de la creu: és el primer Credo que aprenen; credo en el Pare, en el Fill i en l’Esperit Sant. Abans d’anar a dormir aquesta nit, pregunteu-vos vosaltres, pares: ¿Ensenyo als meus fills a fer bé el senyal de la creu? Penseu-ho, és la vostra responsabilitat.

L’amor de Crist, que ho renova tot, és el que fa possible el matrimoni i un amor conjugal caracteritzat per la fidelitat, la indissolubilitat, la unitat i l’obertura a la vida. Això és el que volia ressaltar en el quart capítol de *Amoris laetitia*. Hem vist aquest amor a Mary i Damià, i en la seva família amb deu fills. Us pregunto [a Mary i a Damià]: Us fan enfadar els fills? Ei, la vida és així! Però és bonic tenir deu fills. Gràcies. Gràcies per les vostres paraules i pel vostre testimoni d’amor i de fe! Vosaltres heu experimentat la capacitat de l’amor de Déu que ha transformat completament la vostra vida i que us beneeix amb l’alegria d’una bella família. Ens heu indicat que la clau de la vostra vida familiar és la sinceri-

tat. Entenem pel vostre testimoni com n'és d'important continuar anant a aquesta font de la veritat i de l'amor que pot transformar la nostra vida. Qui és? Jesús, que va inaugurar el seu ministeri públic precisament en una festa de noces. Allà, a Canà, va canviar l'aigua en un bon vi nou i que va permetre continuar magníficament amb l'alegre celebració. Però, heu pensat, què hauria passat si Jesús no hagués fet això? Heu pensat com n'és de lleig acabar una festa de noces només amb aigua? És lleig! La Verge ho va entendre, i va dir al Fill: "No tenen vi". I Jesús va comprendre que la festa acabaria malament només amb aigua. El mateix succeeix amb l'amor conjugal. El vi nou comença a fermentar durant el temps del festeig, necessari encara que transitori, i madura al llarg de la vida matrimonial en una entrega mútua, que fa als esposos capaços de convertir-se, tot i ser dos, en «una sola carn». I també, alhora, d'obrir els seus cors a qui necessita amor, especialment a qui està sol, abandonat, feble i, en quant és vulnerable, freqüentment marginat per la cultura del descart. Aquesta cultura que vivim avui, que descarta tot: descarta tot el que no és necessari, descarta els nens perquè molesten, descarta la gent gran perquè no serveixen... Només l'amor ens salva d'aquesta cultura del descart.

Les famílies estan cridades a continuar creixent i avançant en tots els llocs, fins i tot enmig de dificultats i limitacions, tal com ho han fet les generacions passades. Tots formem part d'una gran cadena de famílies, que ve des de l'inici dels temps. Les nostres famílies són tresors vius de memòria, amb els fills que després es converteixen en pares i després en avis. D'ells vam rebre la identitat, els valors i la fe. Ho hem

vist en Aldo i Marisa, casats des de fa més de cinquanta anys. El seu matrimoni és un monument a l'amor i a la fidelitat. Els seus nets els mantenen joves; casa seva està plena d'alegria de felicitat i de balls. Va ser bonic veure l'àvia que ensenyava a ballar les seves netes! El seu amor recíproc és un do de Déu, un regal que estan transmetent amb alegria als seus fills i nets.

Una societat -escolteu bé això-, una societat que no valora els avis és una societat sense futur. Una Església que no es preocupa per l'aliança entre generacions acabarà no tenint el que realment importa, l'amor. Els nostres avis ens ensenyen el significat de l'amor conjugal i parental. Ells mateixos van créixer en una família i van experimentar l'afecte de fills i filles, de germans i germanes. Per això són un tresor d'experiència, un tresor de saviesa per a les noves generacions. És un gran error no preguntar a la gent gran sobre les seves experiències o pensar que parlar amb ells sigui una pèrdua de temps. En aquest sentit, voldria agrair a Missy el seu testimoni. Ella ens ha dit que la família ha estat sempre una font de força i de solidaritat entre els nòmades. El seu testimoni ens recorda que, a la casa de Déu, hi ha un lloc per a tothom. Ningú n'ha de ser exclòs; el nostre amor i la nostra atenció s'han d'estendre a tothom.

Ja és tard i esteu cansats. També jo. Però permeteu-me que us digui una última cosa. Vosaltres, famílies, sou l'esperança de l'Església i del món. Déu, Pare, Fill i Esperit Sant, van crear la humanitat a la seva imatge i semblança per fer-la partícip del seu amor, perquè fos una família de famílies i gaudís d'aquesta pau que només ell pot donar. Amb el vostre testimoni de l'Evangeli podeu ajudar a Déu a realitzar

el seu somni, podeu contribuir a apropar tots els fills de Déu, perquè creixin en la unitat i aprenguin què significa per al món sencer viure en pau com una gran família. Per això, he volgut donar-vos a cada un de vosaltres una còpia de *Amoris laetitia*, preparada amb ocasió dels dos sínodes sobre la família i escrita perquè fos una mena de guia per viure amb alegria l'evangeli de la família. Que la nostra Mare, Reina de la família i de la pau, us sostingui en el camí de la vida, de l'amor i de la felicitat.

I ara, al final de la nostra reunió, direm la pregària d'aquesta Trobada de les Famílies. Recitem junts l'oració oficial de la Trobada de les Famílies: [un gran aplaudiment]

Déu, el nostre Pare,...

Oració i benedicció

Bona nit, i que descanseu. I fins demà.

IX Encontre Mundial de les Famílies. Santa Missa de conclusió

Parc Fènix, Dublín, Diumenge,
26 d'agost de 2018

Acte penitencial

Ahir vaig estar reunit amb vuit persones supervivents d'abús de poder, de consciència i sexuals.

Recollint el que ells m'han dit, voldria posar davant de la misericòrdia del Senyor aquests crims i demanar perdó per ells.

Demanem perdó pels abusos a Irlanda, abusos de poder i de consciència, abusos sexuals per part de membres qualificats de l'Església. De manera especial demanem perdó per tots els abusos comesos en diversos tipus d'institucions dirigides per religiosos i religioses i altres membres de l'Església. I demanem perdó pels casos

d'exploració laboral a què van ser sotmesos tants menors.

Demanem perdó per les vegades que, com Església, no hem brindat als supervivents de qualsevol tipus d'abús compassió, recerca de justícia i veritat, amb accions concretes. Demanem perdó.

Demanem perdó per alguns membres de la jerarquia que no es van fer càrrec d'aquestes situacions doloroses i van guardar silenci. Demanem perdó.

Demanem perdó pels nois que van ser allunyats de les seves mares i per totes aquelles vegades en les quals es deia a moltes mares solteres que van tractar de buscar els seus fills que els havien estat allunyats, o als fills que buscaven les seves mares, dir-los que "era pecat mortal". Això no és pecat mortal, és quart manament! Demanem perdó.

Que el Senyor mantingui i augmenti aquest estat de vergonya i de compunció, i ens doni la força per comprometre'ns a treballar perquè mai més succeeixi i perquè es faci justícia. Amén.

Homilia del Sant Pare

«Tu tens paraules de vida eterna» (*Jn* 6,68).

En la conclusió d'aquesta Trobada Mundial de les Famílies, ens reunim com a família al voltant de la taula del Senyor. Agraïm al Senyor per tantes benediccions que ha vessat a les nostres famílies. Volem comprometre'ns a viure plenament la nostra vocació per ser, segons les commovedores paraules de santa Teresa de l'Infant Jesús, «l'amor en el cor de l'Església».

En aquest moment meravellós de comunió entre nosaltres i amb el Senyor, és bo que ens aturem un moment per considerar la font de totes les coses bones que hem

rebut. En l'Evangeli d'avui, Jesús revela l'origen d'aquestes benediccions quan parla als seus deixebles. Molts d'ells estaven desolats, confusos i també enfadats, debatent sobre acceptar o no les seves "paraules dures", tan contràries a la saviesa d'aquest món. Com a resposta, el Senyor els diu directament: «Les paraules que us he dit són Esperit i són vida» (Jn 6,63).

Aquestes paraules, amb la seva promesa del do de l'Esperit Sant, desborden de vida per a nosaltres que les acollim des de la fe. Elles indiquen la font última de tot el bé que hem experimentat i celebrat aquí en aquests dies: l'Esperit de Déu, que alena constantment vida nova en el món, en els cors, en les famílies, a les llars i a les parròquies. Cada nou dia en la vida de les nostres famílies i cada nova generació porta amb si la promesa d'una nova Pentecosta, una Pentecosta domèstica, una nova efusió de l'Esperit, el Defensor, que Jesús ens envia com el nostre advocat, el nostre Consolador i que veritablement ens dona valentia.

Quanta necessitat té el món d'aquest alè que és do i promesa de Déu. Com un dels fruits d'aquesta celebració de la vida familiar, que pugueu tornar a les vostres llars i convertir-vos en font d'ànim per als altres, per compartir amb ells "les paraules de vida eterna" de Jesús. Les vostres famílies són un lloc privilegiat i un important mitjà per difondre aquestes paraules com "bona notícia" per a tothom, especialment per a aquells que volen deixar el desert i la "casa d'esclavitud" (cf. Jos 24,17) per anar cap a la terra promesa de l'esperança i de la llibertat.

A la segona lectura d'avui, sant Pau ens diu que el matrimoni és una participació en el misteri de la fidelitat eterna de Crist a la

seva esposa, l'Església (cf. Ef 5,32). Però aquest ensenyament, tot i que magnífic, potser pugui semblar a algú una "paraula dura". Perquè viure en l'amor, com Crist ens ha estimat (cf. Ef 5,2), suposa la imitació del seu propi sacrifici, implica morir a nosaltres mateixos per renèixer a un amor més gran i durador. Només aquest amor pot salvar el món de l'esclavitud del pecat, de l'egoisme, de la cobdícia i de la indiferència cap a les necessitats dels menys afortunats. Aquest és l'amor que hem conegut en Jesucrist, que s'ha encarnat en el nostre món per mitjà d'una família i que a través del testimoni de les famílies cristianes té el poder, en cada generació, d'enderrocar les barreres per reconciliar el món amb Déu i fer de nosaltres el que des de sempre estem destinats a ser: una única família humana que viu junta en la justícia, en la santedat, a la pau.

La tasca de donar testimoni d'aquesta Bona Notícia no és fàcil. No obstant això, els desafiaments que els cristians d'avui tenen davant no són, a la seva manera, més difícils dels que van haver d'afrontar els primers missioners irlandesos. Penseu en sant Columbà, que amb el seu petit grup de companys va portar la llum de l'Evangeli a les terres europees en una època de foscor i decadència cultural. El seu extraordinari èxit missioner no estava basat en mètodes tàctics o plans estratègics, no, sinó en una humil i alliberadora docilitat a les inspiracions de l'Esperit Sant. El seu testimoni quotidià de fidelitat a Crist i entre ells va ser el que va conquistar els cors que desitjaven ardentment una paraula de gràcia i el que va contribuir al naixement de la cultura europea. Aquest testimoni roman com una font perenne de renovació espiritual i missionera per al poble sant i fidel de Déu.

Naturalment, sempre hi haurà persones que s'oposaran a la Bona Notícia, que "murmuraran" contra les seves "parauls dures". Però, com sant Columbà i els seus companys, que van afrontar aigües congelades i mars tempestuosos per seguir Jesús, no ens deixem influenciar o desanimar mai davant la mirada freda de la indiferència o els vents borrascosos de l'hostilitat.

Fins i tot, reconeguem humilment que, si som honestos amb nosaltres mateixos, també nosaltres podem trobar durs els ensenyaments de Jesús. Com n'és de difícil perdonar sempre els qui ens fereixen. Que desafiant és acollir sempre l'emigrant i l'estranger. Que dolorós és suportar la desil·lusió, el rebuig, la traïció. Que incòmode és protegir els drets dels més fràgils, dels quals encara no han nascut o dels més ancians, que sembla que obstaculitzen el nostre sentit de llibertat.

No obstant això, és justament en aquestes circumstàncies en què el Senyor ens pregunta: «També vosaltres us en voleu anar?» (Jn 6,67). Amb la força de l'Esperit que ens anima i amb el Senyor sempre al nostre costat, podem respondre: «Nosaltres creiem i sabem que tu ets el Sant de Déu» (v. 69). Amb el poble d'Israel, podem repetir: «També nosaltres servirem el Senyor, perquè ell és el nostre Déu!» (Jos 24,18).

Amb els sagraments del baptisme i de la confirmació, cada cristià és enviat per ser un missioner, un "deixeble missioner" (cf. *Evangelii gaudium*, 120). Tota l'Església en el seu conjunt està cridada a "sortir" per portar les paraules de vida eterna a les perifèries del món. Que aquesta celebració nostra d'avui pugui confirmar a cadascun de vosaltres, pares i avis, nens

i joves, homes i dones, religiosos i religioses, contemplatius i missioners, diaques i sacerdots, i bisbes, per compartir l'alegria de l'Evangelí. Que pugueu compartir l'Evangelí de la família com alegria per al món.

Mentre ens disposem a reprendre cadascun el seu propi camí, renovem la nostra fidelitat al Senyor i a la vocació a la qual ens ha cridat. Fent nostra la pregària de sant Patrici, repetim amb alegria: «Crist en mi, Crist darrere meu, Crist al meu costat, Crist sota meu, Crist sobre meu» [el repeteix en gaèlic]. Amb l'alegria i la força conferida per l'Esperit Sant, diguem-li amb confiança: «Senyor, a qui aniríem? Tu tens paraules de vida eterna» (Jn 6,68).

Agraïment en acabar la santa missa

En concloure aquesta celebració eucarística i aquesta meravellosa Trobada Mundial de les Famílies, regal de Déu per a nosaltres i per a tota l'Església, vull donar les gràcies cordialment a tots els que han col·laborat en la seva realització de diverses maneres. Dono les gràcies a l'arquebisbe Martin i a l'arxidiòcesi de Dublín per la feina de preparació i organització. Agraïxo especialment el suport i l'ajuda oferta pel Govern, les autoritats civils i tants voluntaris, d'Irlanda i d'altres països, que han lliurat el seu temps i treball amb generositat. De manera especial, desitjo donar les gràcies de forma molt sentida a totes les persones que han resat per aquesta trobada: ancians, nens, religiosos i religioses, malalts, empresonats... Estic segur que l'èxit d'aquesta jornada es deu a les seves oracions senzilles i perseverants. Gràcies a tots! Que el Senyor us ho pagui!

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.
C/ Armenteres 35
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.cat